

Bu sayımızda, bugüne kadar ülkemizi kuşatan ekonomik ve siyasal krizlerin ortasında yükselen toplumsal direnişi; eşitlikten, adaletten, barıştan ve insanca bir yaşamdan yana verilen mücadeleyi göreceksiniz.

Ülkenin bitmeyen sorunlarının yanı sıra her geçen gün artan hukuksuzluk, haksızlık ve baskılar; adeta bir cadı avına dönüşen tutuklamalarla birlikte yaşamlarımızın normal hâline gelmiştir.

Gençler isyanda; güvenceli bir gelecek istiyor. Kadınlar sokakta; özgür bir yaşam için haykırıyor. Emekçiler direnişte; insanca bir yaşam talep ediyor...

2025 yılı da pek çokları gibi bir mücadele tarihi olarak kayda geçti...

Gelecek günlerin, emeğin, demokrasinin, adaletin ve barışın egemen olduğu bir ülkeyi ve dünyayı getirmesi umuduyla...

İyi okumalar.

İÇİNDEKİLER

KESK TMMOB'yi Ziyaret Etti.....	2
TMMOB, Ankara Büyükşehir Belediyesini Ziyaret Etti.....	2
Anayasa Mahkemesi Kararına Uyulmalı ve Tayfun Kahraman Derhal Serbest Bırakılmalıdır!.....	2
Nedenler Aynı, Ölenler Aynı!.....	3
TMMOB Eğitim Çalıştayı Gerçekleştirildi.....	5
TMMOB Genişletilmiş Kadın Çalışma Grubu Toplantısı Gerçekleştirildi....	6
Bu Gericı Karanlığı Kabul Etmiyoruz!.....	6
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi Gerçekleştirildi.....	7
Tüm Emeklilerin Sendikası, TMMOB'yi Ziyaret Etti.....	7
TMMOB 48. Dönem VI. Denetleme Kurulu Toplantısı Gerçekleştirildi.....	8
KESK-TMMOB-TTB: Suriye'deki Alevi Katliamını Kınıyoruz!.....	9
Engelli Yurttaşlarımızın ve Meslektaşlarımızın Hak Mücadelesinin Yanındayız.....	10
Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Emeğini ve Taleplerini Yok Sayamazsınız!.....	11
TMMOB 9. Kadın Kurultayı: Eşitlik İçin Örgütlen, Diren, Değiştir.....	12
TMMOB 9. Kadın Kurultayı "Eşitlik İçin Örgütlen, Diren, Değiştir" Temasıyla Gerçekleştirildi.....	14
TMMOB, Türkiye Belediyeler Birliği'ni Ziyaret Etti.....	18
TMMOB 15. Enerji Sempozyumu Gerçekleştirildi.....	18
Aziz Konukman İle 2025 Merkezi Bütçesi Semineri Gerçekleştirildi.....	21
TMMOB Şanlıurfa Kent Sempozyumu Gerçekleştirildi.....	23
DİSK-KESK-TMMOB-TTB: 10 Ekim Ankara Gar Katliamı Davasında Adalet Ve Hakikat Mücadelemiz Devam Ediyor!.....	25
TMMOB Sanayi Kongresi 2025 Gerçekleştirildi.....	27
TMMOB, DİSK'in 2026 Asgari Ücret Mitingine Destek Verdi.....	30
TMMOB Tarafından Bilirkişiliğin Ticarileştirilmesine Karşı Açılan Davada Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, Bilirkişilik Kanunun Bazı Hükümlerinin İptal Edilmesi İçin Anayasa Mahkemesi'ne Başvurdu.....	30
Bu Ücretle Yaşamaz! Açlık Düzenine Teslim Olmayacağız!.....	31
DİSK-KESK-TMMOB-TTB Bursa Bileşenleri: Elektrik Değil, Faturası Çarpacak: Milyonlarca Haneye Gizli Zam!.....	32

birtlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ

İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR • YAYGIN SÜRELİ YAYIN
1.000 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. No:19/1 Yenışehir 06650 ANKARA
Tel: (312) 418 12 75 Faks: (312) 417 48 24
www.tmmob.org.tr tmmob@tmmob.org.tr
facebook.com/tmmob1954
twitter.com/TMMOB1954

TMMOB ADINA SAHİBİ ve SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ

Emin KORAMAZ
YAYIN KURULU

Dersim Gül, Baki Remzi Suiçmez, Nadir Avşaroğlu, İsmail Küçük, Ayşe Işık Ezer, Mahmut Kiper

BASKI
Başak Matbaacılık Tanıtım Hizmet İth. İhracat A.Ş.
Çınar Mahallesi Çankırı Blv. No:108 06750 Akyurt/
ANKARA

Sertifika No: 46700

BASKI TARİHİ
ARALIK 2025

KESK TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

KESK Eş Genel Başkanı Ahmet Karagöz, Genel Sekreter Sevgi Yılmaz, Eğitim - Örgütlenme ve Basın Yayın Sekreteri Sema Pınar, Kadın Sekreteri Döne Gevher Koyun, 3 Kasım 2025 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve Genel Sekreter Özgür Topçu ile görüştü. Görüşmede, 2026 yılı bütçesine ilişkin yaklaşım ve görüş değerlendirmelerinde bulunuldu.

TMMOB, ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİ ZİYARET ETTİ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz, Yönetim Kurulu üyeleri Hanze Gürkaş, Orhan Sarıaltun, Yusuf Songül, Halil Kavak ve Genel Sekreter Özgür Topçu, 4 Kasım 2025 tarihinde Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'ı ziyaret etti.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve beraberindeki TMMOB Yöneticileri, 19 Mart süreciyle birlikte belediyelere yönelik tutuklama ve kayyum atamalarıyla başlayan baskı politikaları ve son dönemde Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne yönelik benzer siyasi operasyonu hedefleyen iddiaların olması sebebiyle; haktan, adalet ve demokrasiden yana tavrını ortaya koymak üzere Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne destek ve dayanışma ziyaretinde bulundular.

Görüşmede TMMOB çalışmaları ve Ankara gündemine ilişkin bilgi alışverişinde de bulunuldu. Kent politikalarına dair meslek alanları üzerinden görüşler ve değerlendirmeler aktarıldı.

ANAYASA MAHKEMESİ KARARINA UYULMALI VE TAYFUN KAHRAMAN DERHAL SERBEST BIRAKILMALIDIR!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 7 Kasım 2025 tarihinde "Anayasa Mahkemesi Kararına Uyulmalı ve Tayfun Kahraman Derhal Serbest Bırakılmalıdır" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

tmmob
TÜRK MİHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

**BASIN
AÇIKLAMASI**

EMİN KORAMAZ:

**ANAYASA MAHKEMESİ
KARARINA UYULMALI VE
TAYFUN KAHRAMAN
DERHAL SERBEST
BIRAKILMALIDIR!**

Açıklama şöyle:

Anayasa Mahkemesi, kamuoyunda "Gezi Davası" olarak bilinen davada geçmiş dönemlerde Birliğimize bağlı TMMOB Şehir Plancıları Odasında çeşitli kurullarda görev yapmış olan Tayfun Kahraman yönünden ihlal kararı vermiştir. İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, Anayasa Mahkemesince verilmiş bir ihlal kararı bulunmasına rağmen karara uymamıştır.

Anayasa Mahkemesi kararları diğer Mahkemeler de dahil olmak üzere herkes tarafından uyulması zorunlu ve bağlayıcı kararlardır. Yakın zamanda çokça şahit olduğumuz üzere Anayasa Mahkemesi kararlarına bir kez daha uyulmaması, bu durumun sıradanlaştırılmaya ve normalleştirilmeye çalışıldığını göstermektedir. Ancak Anayasa hükümleri açıktır. Anayasa Mahkemesi

kararları kesindir ve bağlayıcıdır. Aksi davranışta bulunan kim olursa olsun Anayasa'yı ihlal suçu işlemektedir.

Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararı açıkça göstermiştir ki Tayfun Kahraman yıllardır haksız ve hukuka aykırı olarak mahkum edilmiştir. Mahkemece yapılması gereken Tayfun Kahraman'ın derhal tahliyesine karar vermek olmalıyken bu yapılmamış; aksine Anayasa Mahkemesi'nin "yetki gaspı" yaptığı ileri sürülerek karara uyulmamıştır. Hiçbir demokratik ülkede benzerine rastlayamayacağımız türden bir karar verilmiştir.

Anayasal güvenceler kapsamında bir bireysel başvuru gerçekleştirilmiş, Anayasa Mahkemesi de görev ve yetkileri kapsamında bu incelemeyi gerçekleştirerek ihlali saptamıştır. Tayfun Kahraman'ın adil yargılanmadığına hükmeden Anayasa Mahkemesi kararına uyulmaması yeni bir ihlal yaratmıştır.

Geçtiğimiz günlerde Yargıtay başkanı dahi bir konuşmasında "Anayasa Mahkememiz bir ihlal kararı verdiği zaman tüm yargı organlarının, hepimizin buna uyması ve gereğini yerine getirmesi gerekir" demiş olmasına rağmen İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nin Anayasa Mahkemesi kararına uymaması kabul edilebilir değildir.

Her fırsatta "sivil anayasa" çağrıları yapanlar, bugün yaşadığımız keyfiliğin yaratıcılarıdır. Anayasa Mahkemesi kararlarına uyulmamasının norm haline getirilmeye çalışılması, yargının siyasallaşmasının bir ürünüdür. Başta İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi olmak üzere Anayasa Mahkemesi kararlarına uymayan

kişiler hakkında ilgili makamlarca soruşturmaların başlatılması gerekmektedir.

Yine başta Tayfun Kahraman ve Can Atalay olmak üzere Anayasa Mahkemesi veya Türkiye'nin yargı yetkisini tanıdığı uluslararası Mahkemeler tarafından ihlal kararı verilmiş herkes derhal salıverilmeli ve yaşanan hak ihlallerine son verilerek özgürlüklerine kavuşturulmalıdır.

Anayasa'da yer verildiği şekliyle demokratik bir hukuk devleti olmak; ancak Anayasa Mahkemesi kararlarına uyulduğu, yargıya talimat verilmediği, yargının bağımsız ve tarafsız olduğu bir düzende mümkündür.

Buradan bir kez daha ifade ediyoruz.

Ülkemizin en kitlesel, en yaratıcı, en masum, en meşru halk hareketi olan Gezi Direnişi'ni ve o direnişin parçası olmuş arkadaşlarımızı karalamaya yönelik hiçbir girişim toplum vicdanında meşru değildir.

Şehir Plancıları Odamızın Onur Kurulu Üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın Hukuk Danışmanı Can Atalay'ın da aralarında bulunduğu Gezi Tutukluları toplum vicdanında ve tarih önünde tertemiz ve masumdur.

Bu ülkenin güzel yarınları için mücadele eden arkadaşlarımıza bedel ödetmeye çalışmaktan vaz geçilmeli tüm arkadaşlarımız derhal salıverilmelidir.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

NEDENLER AYNI, ÖLENLER AYNI!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, önceki gün Kocaeli Dilovası'nda, ikisi çocuk, 6 kadın işçinin iş cinayetinde hayatını kaybetmesi üzerine 9 Kasım 2025 tarihinde bir basın açıklaması yaparak "Nedenler Aynı, Ölenler Aynı" dedi.

Açıklama şöyle:

Dün Kocaeli Dilovası'nda, ikisi çocuk, 6 kadın işçiyi iş cinayetinde kaybettik.

Bu açıklamamızda ne söylersek söyleyelim, geçmişte söylediklerimizi tekrar etmiş olacağız.

"Emekçiye yine ölüm düştü." dersek, yeni şeyler mi söylemiş olacağız?

"İşverenler önlem almadı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı denetlemedi." dersek, yeni şeyler mi söylemiş olacağız?

"Her cinayet için teknik nedenler söylenebilir ama cinayetlerin tekrar eden nedeni, insana, insan canına değer verilmemesidir." dersek, yeni şeyler mi söyleyeceğiz?

"Gayrettepe, Hendek, Balıkesir, Oba Makarna, Kartalkaya'da işverenlerin duyarsızlığı nasıl ki onlarca canı aramızdan almıştıysa, Dilovası'nda da işverenlerin duyarsızlığı 6 kadın işçiyi aramızdan aldı." dersek, yeni şeyler mi söyleyeceğiz?

Dünkü yangın ve ölümlerle ilgili, daha önce de kullandığımız onlarca cümleyi tekrar edebiliriz. Ne yazık ki ölümler de aynı şekilde tekrar ediyor.

Teknik Nedenler

Sözlerimize, işyerinin kurulu olduğu bölgenin uygunsuzluğu, işyerinin kuruluş aşamasında uyulmayan

kurallar, acil durumun yönetilmesine yönelik hazırlıkların olmaması konusu ile başlayalım ve sürdürelim.

Cinayetin görünen teknik nedenleri:

Parfüm üretiminde kullanılan en önemli bileşenlerden birisi alkoldür. Alkol denetimini amaçlayan tebliğe rağmen, kazanın yaşandığı işyerine alkolün hangi yollarla, ne miktarda sağlandığı ve depolandığı gibi kritik konuların da derhal açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Alkol, alevlenir bir sıvıdır. Uygun tanklarda depolanması, sıvının ortama sızmaması, buharlarının işyeri ortamına karışmaması gerekir. İşyerinin iyi bir şekilde havalandırılması, alkol buharının ortamda bulunmaması gerekir. Buharları tutuşturacak, elektrik dâhil herhangi bir kıvılcım, ateş vb.nin olmaması gerekir. Alkol buharlarının ölü noktalarında birikmiş olması, tutuşturucu bir kaynakla karşılaşması ve bunun patlamaya, yangına neden olması; yangın ve patlamanın meydana gelmesinin görünür teknik nedenidir.

Nedenler Sadece Teknik mi?

Asıl görülmesi, tartışılması ve değiştirilmesi gereken ise işçi sağlığı ve güvenliği sistemidir.

İşyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanması, kayıtsız şartsız işveren yükümlülüğüdür. Devlet de işyerlerini denetlemek, işyerlerinin uygun hale getirilmesini sağlamak, uygun olmayan işyerlerine idari ve cezai yaptırım uygulamak zorundadır. İş cinayetlerinin yıldan yıla artması, işverenlerin önlem almadığının ve işyerlerinin denetlenmediğinin en açık göstergesidir. 2024 yılında milyonlarca işyerinden sadece 7.133'ü denetlenmiştir. Bu sayı, müfettişlerin birçoğunun idari görevlerde çalıştırıldığı, müfettiş başına ayda ortalama iki denetim yapıldığı anlamına gelmektedir.

AKP iktidarında en az 30.000 işçi iş cinayetlerinde kaybettik. 2023 yılında 1.966, 2024 yılında 1.900 işçi iş cinayetlerinde can verdi. Kamuoyu yalnızca Davutpaşa, OSTİM, Soma, Amasra, Gayrettepe, Balıkesir ve Kartalkaya katliamlarını bilmektedir. Oysa her ay, en az Kartalkaya katliamında hayatını kaybedenlerin iki katı kadar insanı iş kazalarında kaybediyoruz.

Öncelikle Hesap Vermesi Gereken Bakan Vedat Işıkhân'dır

Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, işyerinde çalışanların sosyal hakları, ücretleri ve işyerinin oluşturduğu riskler konusunda CİMER aracılığıyla kamu makamlarına başvuru yapılmış; ancak kamu makamları herhangi bir işlem yapmamış, yine kamuoyuna yansıyan bilgilere göre Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca da başvuru hakkında işlem yapılmamıştır. Düşünülen Kocaeli ve Gebze'deki SGK ve İŞKUR yönetici ile çalışanları dün açığa alınmıştır. Kamuda görev yapanların iş işlemlerinin sorumluluğunu taşıma ve hesap verme uygulaması, bizim de söylediğimiz ve istediğimiz bir uygulamadır.

Patlama ve yangın deyince aklımıza hemen Hendek, Balıkesir, Gayrettepe ve Kartalkaya geliyorsa; her gün 6

işçi iş cinayetlerinde can veriyorsa; yüksekte düşme, elektrik akımına kapılma, iş ekipmanlarının yol açtığı kazalar sonucu ölümün yaşanmadığı bir gün yoksa, olaylardan ders çıkarılmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kartalkaya soruşturması kapsamında ÇSGB yetkilileri hakkında soruşturma açılması isteğine yönelik verdiği yanıtta "Yeteri kadar müfettişimiz yok, tüm işyerlerini nasıl denetleyelim?" yanıtını vermiştir. Hatta "Bakanlığımızın böyle bir görevi yoktur." denilmiştir. Bu yanıt, bakanlığın görev alanına giren faaliyet ve işlemlerle ilgili teftiş, inceleme ve soruşturmaları yürütmek; gerekli önlemleri almak veya aldırarak gibi yükümlülüklerinin yerine getirilmediğinin itirafıdır.

Öyleyse öncelikle, 28 aylık bakanlığı döneminde iş cinayetlerinde en az 4.200 can kaybı yaşanan Vedat Işıkhân'ın hesap vermesi gerekir. Kocaeli ve Gebze'deki kamu görevlileri hakkında soruşturma açan Işıkhân, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ve Genel Müdür Yardımcılığı makamlarına, işçi sağlığı ve güvenliği kavramlarını belki de görevlendirilmelerinden sonra ilk kez duyan kişileri atamıştır. Çalışma hayatını denetleyen Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına, hayatı boyunca çalışma yaşamı konusunda bir kez bile denetim yapmamış birisini atamıştır. Dünya örneklerinden de gördüğümüz üzere, öncelikle istifa etmesi gereken bakandır!

İşyeri Açılma ve Ruhsat Süreci Değiştirilmelidir

AKP iktidarının imar, yapılaşma, proje gibi konularda TMMOB'ye bağlı meslek odalarını devreden çıkarması nedeniyle, işyerlerinin mühendislik-mimarlık disiplinlerine uygun olarak projelendirilip projelendirilmediği, buna göre yapılıp yapılmadığı da bilinmemektedir. Kocaeli Valisi'nin beyan ettiği işyeri ruhsatının varlığı, daha önce 29 emekçinin hayatını kaybettiği Gayrettepe yangınında olduğu gibi, "İşyeri Açma ve Ruhsat Süreci"ndeki güvenlik boşluklarını bir kez daha gündeme getirmiştir. 1475 sayılı İş Kanunu döneminde uygulanan "Kurma İzni ve İşletme Belgesi" sistemi, işyeri kurulmadan önce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müfettişlerince detaylı teknik incelemeyi zorunlu kılarak, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle bu süreç Bakanlık denetiminden çıkarılmıştır. Mevcut sistemde belediyelerin ruhsat verirken aradığı "iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınmış olması" ve "itfaiye raporu" şartları bulunsa da, belediye ruhsat birimleri; yangıcı, parlayıcı malzemeler ve kimyasallar konusunda yeterli eğitime, teknik bilgiye ve denetim listesine sahip değildir. "Bürokrasiyi kaldırıyoruz." diyerek güvenliği değil, işverene kolaylığı esas alan değişiklikler, güvenlik tedbirlerinin etkin bir şekilde denetlenmesini olanaksız hale getirmiştir.

Bu Sistem ile Ölüm Sürecidir

İşverenleri önlem almaya zorlamayan, işyerlerini denetlemeyen, ceza uygulamayan, kazalar sonrası işvereni değil iş güvenliği uzmanlarını suçlayan sistemle kazalar ve ölümler önlenemez.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, AB direktiflerinin çevirisi niteliğindedir; ancak uygulamalar, AB ülkeleriyle de dünya örnekleriyle de paralel değildir.

İSİG hizmetlerinin özel sektör eliyle yürütülmesinin hedefleyen düzenlemeler sonucu, ülkemizdeki OSGB sayısı 2.700'e ulaşmıştır. İşyerlerinin yüzde 85'i OSGB'lerden hizmet almaktadır. İSİG hizmetlerinin piyasalaştırılması, yaşanan sorunların en temel kaynaklarındandır.

Her zaman söylediklerimizi, ne yazık ki bugün de söylemek zorundayız: AKP iktidarı ve özellikle de Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilmesinden sonra kamu yönetiminde keyfilik, yeteneksiz kişilerin uygun olmadıkları görevlere getirilmesi, kadrolaşma ve hesap vermemenin yaygınlaşması, iş cinayetlerinin daha da artmasında etkili olmuştur.

Cinayetlerin Önlenmesi için

Şu an yürürlükte olan mevzuat ve denetim sisteminde işyerleri denetlenemiyor, ölümler önlenemiyor. Öyleyse yapılması gereken açıktır: Dünya örneklerinde olduğu gibi, ilgili bakanlıklar, üniversiteler, sendikalar, meslek örgütlerinin katılımı ile idari ve mali yönden bağımsız, özerk, bileşiminde ağırlıklı olarak emek örgütlerinin yer aldığı Ulusal İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kurumu oluşturulmalıdır. Önerilen kurum, tepe noktada örgütlenen bir kurum olarak kalmayacak; işyeri düzeyine kadar incek bir yapı olacak, eğitim, denetim, laboratuvar, periyodik kontrol hizmetlerini organize edecektir. Kurum, işyerlerinin projelendirilmesi, açılması, işletilmesine ilişkin iş ve işlemlerden başlayarak; eğitim, denetim, periyodik kontrol, iş hijyeni ölçümleri, işyeri denetimleri gibi tüm aşamaları örgütleyecektir. Bu kurumun yerel birimleri ile tüm işyerlerine ulaşılacaktır. Bu öneri gerçekleşmediği sürece, yarın benzeri cümleleri kurmaya devam edeceğiz. Bakanlık, en azından öneriyi

tartışmaya açmadığı sürece, artarak süren ölümlerin sorumlusu olmaya devam edecektir.

İşyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasının işveren yükümlülüğü olduğu gerçeğine uygun olarak davranılmalı; işçi sağlığı güvenliği hizmetlerinin piyasalaştırılması ve sorumluluğu iş güvenliği uzmanına havale eden sistemden vazgeçilmelidir.

Dilovası'nda hayatını kaybedenlerden üçü çocuk işçidir; çocukların çalıştırılmasını engelleyici, gençler, kadınlar, göçmen veya yaşlı işçiler gibi risk gruplarını koruyucu hükümler olmalı ve uygulamalar denetlenmelidir. İşyerlerinde cinsiyet ayrımcılığı yapılmamalıdır.

İşyeri açmak isteyenlerin, işyeri açılmadan önce ve işyerlerinin özelliğine göre İSİG konusunda eğitim almaları, sertifikalandırılmaları zorunlu olmalıdır. Yönetim görevlerinde bulunacaklar için de konuma göre İSİG eğitimi almaları ve belgelendirilmeleri zorunlu olmalıdır. İşyeri açabilmenin, yönetici olabilmenin ön şartı bu eğitimlerin alınması ve sertifikalandırılması olmalıdır.

Ölümlü kazaların meydana geldiği işyerlerinde iş durdurulmalı; TMMOB, Sendikalar tarafından belirlenen kurul tarafından işyerinin açılabilmesine dair rapor düzenlenmeden işyeri yeniden açılmamalıdır.

Çözüm Mücadelede!

Her gün en az 6 canı aramızdan alan cinayet düzeninin değişmesi, ancak mücadele ile mümkündür.

TMMOB örgütlülüğü bilimin ve teknolojinin yol göstericiliğinde bu mücadeleyi 70 yıldır olduğu gibi kararlılıkla sürdürecektir!

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB EĞİTİM ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Eğitim Çalıştayı, "Meslek Alanlarımızın Geleceğini Birlikte Şekillendiriyoruz" şiarıyla 8 Kasım 2025 tarihinde Makina Mühendisleri Odası Sezaî Gür Salonu'nda gerçekleştirildi.

Çalıştayı açılışında TMMOB Yönetim Kurulu adına Hüsnü Meydan, Çalışma Grubu adına Nadir Avşaroğlu birer konuşma yaptılar.

İlk tartışma Hülya Küçükaras kolaylaştırıcılığında, "Nasıl Bir Staj İstiyoruz?" konusu başlığıyla gerçekleştirildi.

Öğleden sonra ikinci tartışma "Nasıl Bir Üniversite Eğitimi İstiyoruz?" başlığıyla Ziraat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Baki Remzi Suiçmez kolaylaştırıcılığında gerçekleştirildi.

Son tartışmada kolaylaştırıcılık görevini Müfit Gülgeç üstlendi ve "Akreditasyon Uygulamaları" konu başlığı üzerine tartışma gerçekleştirildi.

Çalıştayı sonunda Çalıştay Kararları üzerine konuşularak oylandı.

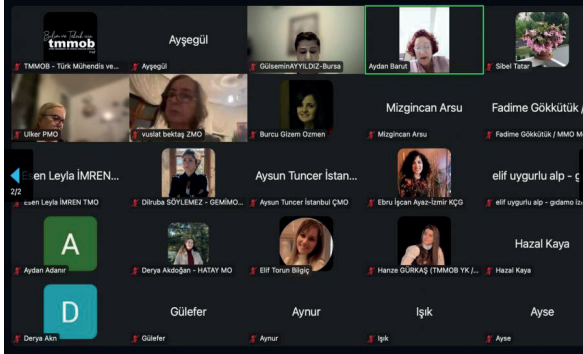
Çalıştaya; TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri; Hülya Küçükaras, Feramuz Aşkın, Arif Balkanay, Hüsnü Meydan, Hanze Gürkaş, M. Kubilay Yıldırım, Sefa Apaydın, Genel sekreter Yardımcısı Eren Şahiner, Teknik Görevli Özgür Cemile Göktaş Küçük, Bilgisayar Mühendisleri Odasından İlker Tabak, Funda Çetintaş, Gülin Onat Bayır, Fizik Mühendisleri Odasından

Abdullah Zararsız, Şeyda Çolak, Çağıl Kaderoğlu Abazarı, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasından Mustafa Tevfik Özlüdemir, İnşaat Mühendisleri Odasından Eylem Gümüş Yılmaz, Jeofizik Mühendisleri Odasından Cem Demirel, İsmail Demirci, Jeoloji Mühendisleri Odasından Erdin Bozkurt, Melisa Kaya, Burcu Görbil, Türkü Su Adaş, Ebru Deniz, İkra Şatır, Maden Mühendisleri Odasından Erdoğan Kaymakçı,

Veyis Sır, Nadir Avşaroğlu, Makina Mühendisleri Odasından Mehmet Soğancı, Müfit Gülgeç, Arife Kurtoğlu, Fuat İnış, Aysu Deniz, Meltem Özdemir, Meteoroloji Mühendisleri Odasından Emel Ünal, Peyzaj Mimarları Odasından Şükran Şahin, Öner Demirel, Reva Şermet Acar, Ziraat Mühendisleri Odasından Baki Remzi Suiçmez, Yener Ataseven, Ahmet Çolak, Gökhan Söylemezoğlu katılım sağladılar.

TMMOB GENİŞLETİLMİŞ KADIN ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB 48. Dönem Genişletilmiş Kadın Çalışma Grubu toplantısı 19 Kasım 2025 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

TMMOB Kadın Çalışma Grubu, İKK Kadın Temsilcileri, geçmiş dönemler TMMOB Kadın Çalışma Grubu Başkanları, geçmiş dönemlerde kadın çalışmalarında yer almış TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleriyle gerçekleştirilen toplantıya, Hanze Gürkaş (TMMOB),

Hülya Küçükaras (TMMOB), Ayşegül Oruçkaptan (TMMOB), Esen Leyla İmren (TMMOB), Özgür Cemile Göktaş Küçük (TMMOB), A.Betül Uyar(Peyzaj MO), Ayşegül Bildirici (İnşaat MO), Leman Ardoğan (Mimarlar O), M.Rezzan Özge Özdemir(İç MO), Dilruba Duygu Söylemez (Gemi Mak. İşl.MO), Hazal Kaya (Bilgisayar MO), Meliha Işık Gürbulak (Elektrik MO), Ayşegül Karaarslan (Jeoloji MO), Elif Torun Bilgiç (Maden MO), Fadime Gökkütük (Makina MO), Vuslat Bektaş (Ziraat MO), Aynur Savaş Uluğtuğ (Mimarlar O), Ülker Kalfa (Petrol MO), Aydan Adanır (İstanbul İKK), Aysun Tuncer (İstanbul İKK), Aydan Barut (Eskişehir İKK), Burcu Gizem Özmen (Kocaeli İKK), Derya Akdoğan (Hatay İKK), Mizgincan Aksu (Mardin İKK), Derya Akın(Mardin İKK),Ebru Işcan Ayaz (İzmir İKK), Gülefer Mete (İzmir İKK), Elif Uygurlu Alp (İzmir İKK), Sibel Tatar (İzmir İKK), Zübeyde Kocabay (İzmir İKK), Hande Berkmen (İzmir İKK), Gülsemin Ayyıldız (Bursa İKK), Eda Aktürk (Trabzon İKK) katıldı.

BU GERİCİ KARANLIĞI KABUL ETMİYORUZ!

TMMOB 48. Dönem Kadın Çalışma Grubu, 25 Kasım Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü dolayısıyla MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde kitlesel bir basın açıklaması yaptı.

TMMOB 48. Dönem Kadın Çalışma Grubu Başkanı Leman Ardoğanın yaptığı konuşma sonrası Bilgisayar Mühendisi Hazal Kaya açıklamayı okudu. Ardından TMMOB önüne yürüyen Kadın Çalışma Grubu üyeleri, işlenen kadın cinayetlerini protesto etmek için burada gökyüzüne siyah balonlarını bıraktılar. Yapılan açıklama şöyle:

25 Kasım, Birleşmiş Milletler tarafından “Kadına Yönelik Şiddetle Karşı Uluslararası Mücadele Günü” ilan edilmiştir. Bugün, yalnızca anma değil; her gün artan eşitsizliğe karşı ortak mücadelemizin hatırlatılmasıdır.

Kadına yönelik şiddet; fiziksel, psikolojik, ekonomik, dijital ve toplumsal biçimlerde süren yapısal bir insan hakları ihlalidir. Cinsiyetçi normlardan beslenir, sessizlikle sürdürülür.

TMMOB'nin yıllardır vurguladığı gibi, tek adam rejimi altında hukukun siyasallaşması ve toplumsal muhalefetin susturulması, kadına yönelik şiddeti artıran en temel etkenlerdir. Kadınların varlığı, emeği ve hakları bu rejimin baskıcı politikaları tarafından sistematik biçimde hedef alınmaktadır.

ILO verileri, kadınların iş yaşamında eşitsizliğe maruz kaldığını açıkça göstermektedir. Kadınların güvenceli, eşit çalışma koşullarına ulaşabilmesi için Türkiye'nin ILO'nun 190 sayılı “İşyerinde Şiddet ve Taciz Sözleşmesi”ni onaylaması şarttır. Eşit işe eşit ücret, kreş

hakkı, sendikal örgütlenme ve toplumsal cinsiyet temelli ücret farklarının kaldırılması temel hedef olmalıdır.

Bizler biliyoruz ki kadınlara yönelik her saldırı, ortak geleceğimize, toplumsal barışa ve adalete yönelmiş bir tehdittir aynı zamanda.

Tek adam yönetimi döneminde hukukun içi boşaltılmış, koruyucu mekanizmalar etkisizleştirilmiş, kadınların yaşam hakkı siyasi çıkar hesaplarına kurban edilmiştir. İstanbul Sözleşmesi'nden hukuksuz biçimde çıkılması bunun en çarpıcı örneğidir. 6284 sayılı Kanun, Türkiye'de kadına karşı şiddetin önlenmesi ve aile içi şiddetle mücadele amacıyla çıkarılmış önemli bir kanundur; ancak yeterince uygulanmamaktadır.

Yaşamlarımızı koruma altına alan tüm kanunlar derhal uygulanmalı; İstanbul Sözleşmesi'nin ilkelerine uygun biçimde şiddeti önleyen, koruyan ve faileri cezalandıran uygulamalar yeniden hayata geçirilmelidir.

Verilere göre kadın cinayetleri son dört yılda %38,6 artmış ve 2024 yılında 452 kız kardeşimiz katledilmiştir.

Sadece Ekim 2025'te 19 kadın öldürüldü, 22 kadın şüpheli şekilde hayatını kaybetti. 2025'in ilk 11 ayında 391 kadın canilerce aramızdan koparıldı.

Bu tabloya rağmen hâlâ çözüm üretmeyen iktidara sesleniyoruz:

KADIN CİNAYETLERİ POLİTİKTİR!

Şiddeti destekleyen, cinayetleri görmezden gelen, Medeni Kanun'u değiştirmeye çalışan, cezasızlığı destekleyen, kadınları eğitimden ve kamusal yaşamdan dışlayan; tek adam yönetiminin gerici, laikliği ve eşitliği yok sayan AKP zihniyetine karşı sesimiz bir:

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ EĞİTİMİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Toplumsal Cinsiyet Eğitimi, 27 Kasım 2025 tarihinde Doç. Dr. Cemre Tatlı'nın sunumu ve TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Ayşegül Oruçkaptan'ın Moderatörlüğünde TMMOB Yönetim, Onur, Denetleme Kurul üyeleri,

Artık yeter!

Yaşamlarımıza, emeğimize, geleceğimize sahip çıkmaktan vazgeçmeyeceğiz!

Bizi yok sayamazsınız. Emeğimizle, aklımızla, direncimizle buradayız.

Bize dayatılan bu gerici karanlığı kabul etmiyoruz.

Eşitlikten, özgürlükten, kazanılmış haklarımızdan vazgeçmiyoruz!

Birlikte, omuz omuza direniyoruz. Eşitliğin, adaletin ve özgürlüğün olduğu, kadınların korkmadan yaşadığı bir ülke istiyoruz.

Bu yüzden inatla katledilen tüm kadınların adını yaşatacağız.

“Narin’e, Rojin’e ne oldu? Gülistan nerede?” diye sormaktan, adalet talep etmekten vazgeçmeyeceğiz.

Sessiz kalmak suça ortak olmaktadır.

Kadın dayanışması yaşatır!

Yaşamak istiyoruz: adil, eşit, özgür ve korkusuz.

Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz.

Yaşasın Kadın Dayanışması!

Yaşasın TMMOB Kadın Örgütlülüğü!

YAŞASIN TMMOB!

TMMOB 48. Dönem Kadın Çalışma Grubu

Oda Yönetim, Onur, Denetleme Kurul üyeleri ve İl/İlçe Koordinasyon Kurulu Sekreterlerinin uzaktan katılımı ile gerçekleştirildi.

TÜM EMEKLİLERİN SENDİKASI, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

Tüm Emeklilerin Sendikası (Tüm Emekli Sen) Çankaya Şube Başkanı Adem Çiftçi, Çankaya Şube Sekreteri Kadriye Yılmaz, Çankaya Şube Saymanı Halis Demirci ve üye Leyla Tombul'dan oluşan bir heyet, 27 Kasım 2025 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'la görüştü.

TMMOB 48. DÖNEM VI. DENETLEME KURULU TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB 48. Dönem VI. Denetleme Kurulu toplantısı 29 Kasım 2025 tarihinde TMMOB'de gerçekleştirildi. Toplantıya; Denetleme Kurulu Üyeleri Ayhan ERDOĞAN, Ali Haydar KARAÇAM, Selim TULUMTAŞ, Mustafa Tevfik KIZGINKAYA katıldı. Toplantıda TMMOB Genel Sekreteri ve Saymanı Özgür TOPÇU'dan mali konularda gerekli bilgiler alınırken; Muhasebe Görevlisi Yücel BAZO da hazır bulundu.

TMMOB 48. DÖNEM VI. DENETLEME KURULU RAPORU

Denetleme Tarihi: 29 Kasım 2025

Denetleme Dönemi: 01 Temmuz 2025 – 30 Eylül 2025

Denetlemeye Katılanlar: Ayhan ERDOĞAN, Ali Haydar KARAÇAM, Selim TULUMTAŞ, Mustafa Tevfik KIZGINKAYA

Kurulumuz yapmış olduğu toplantıda; Oturum Başkanlığına Ayhan ERDOĞAN'ı Oturum Yazmanlığına Ali Haydar KARAÇAM'ı seçmiştir. Denetleme sırasında TMMOB Saymanı Özgür TOPÇU ve TMMOB Muhasebe Görevlisi Yücel BAZO'dan mali konularda gerekli bilgiler alınmıştır.

Denetleme Kurulumuz aşağıda belirtilen hususları tespit etmiştir.

1- Yönetim Kurulu Karar Defteri incelemesinde;

a. Yönetim Kurulu'nun; 27 Eylül 2025 – 29 Kasım 2025 tarihler arasında 3 (üç) toplantı yaptığı ve 34 karar aldığı,

b. Yönetim Kurulu kararlarının usulüne uygun olarak alındığı ve imzalandığı görülmüştür.

2- Kasa incelenmesi;

29 Kasım 2025 tarihi saat 12.00 itibarıyla yapılan kasa sayımında, kasada 28 Kasım 2025 tarihinden devreden 538,26 (beşyüzotuzsekiz Türk Lirası yirmialtı Kuruş) bulunduğu, bu rakamın muhasebe kayıtları ile uygun olduğu ve TMMOB 48. Dönem Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 10. maddesine titizlikle uyulduğu görülmüştür.

3- Demirbaş Defteri incelemesinde;

Demirbaş Defteri'nin usulüne uygun ve düzenli şekilde tutulduğu görülmüştür.

4-Banka Hesapları incelemesinde;

Banka mevcutlarına ilişkin hazırlanan tutanak EK-1'dir.

5- Çek – Senet Hesapları incelenmesinde;

Çek ve senetlerin hesaplarına ilişkin hazırlanan tutanak EK-1'dir.

6- Defter ve Muhasebe kayıtlarının incelenmesinde;

Muhasebe kayıtlarının ve defterlerin usulüne uygun ve düzenli bir şekilde tutulduğu görülmüştür.

7- Diğer Hususlar;

a. Yapılan incelemede TMMOB 48. Dönem Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 4.maddesi gereğince Odalar tarafından yapılan ödemelerin gerçekleşme durumlarını gösteren tabloların Odalara düzenli olarak gönderildiği görülmüştür.

b. Kurulumuzun 48.Dönem içerisinde yapacağı VII. Toplantısının Ocak 2026 tarihinde VIII. Toplantısının ise Nisan 2026 tarihlerinde yapılmasına,

karar verilmiştir.

EKLER :

1- Kasa-Banka-Çek-Senet Tutanağı,

2- TMMOB Kadro Cetveli,

3- Genel Mizan (01 Nisan 2025 – 30 Eylül 2025 (6 Aylık)

4- TMMOB (01 Nisan 2025 – 30 Eylül 2025) (6 Aylık) Gerçekleşen Gelir-Gider Bütçesi,

5- TMMOB Birlik Hissesi Ödenti Çizelgesi (01 Nisan 2025 – 26 Kasım 2025 itibarıyla),

6- Genel Mizan (01 Nisan 2025 – 26 Kasım 2025),

7- TMMOB Birlik Hissesi Ödenti Çizelgesi (01 Nisan 2025 – 30 Eylül 2025 itibarıyla),

8- Tapu Fotokopisi,

KESK-TMMOB-TTB: SURIYE'DEKİ ALEVİ KATLIAMINI KINIYORUZ!

KESK, TMMOB ve TTB, HTŞ rejiminin Suriye'de sistematik katliam, göç ettirme, asimilasyon ve hak ihlalleri üzerine 3 Aralık 2025 tarihinde "Suriye'deki Alevi Katliamını Kınıyoruz!" başlıklı ortak bir basın açıklaması yaptı.

KESK, TMMOB ve TTB olarak; HTŞ rejiminin Suriye'de Alevi ve diğer inanç/etnik azınlıklara yönelik sistematik katliam, göç ettirme, asimilasyon ve hak ihlallerini kınıyor, bu konudaki tarihsel ve kurumsal sorumluluğumuz gereği kamuoyunu bilgilendirmeyi görev biliyoruz.

2025 başından itibaren HTŞ ve bağlı gruplar, özellikle Lazkiye ve Tartus gibi kıyı bölgelerinde Alevi topluluklara karşı toplu katliam, zorla yerinden etme, infaz ve sistematik şiddet eylemlerini artırdı. Mart 2025'teki saldırılarda çoğu kadın ve çocuk binlerce sivil hayatını kaybetti. Bağımsız insan hakları kuruluşları, bu durumu etnik-mezhepsel temelli sistematik şiddet ve soykırım riski olarak tanımlamaktadır.

Uluslararası toplumun sessizliği, baskı ve soykırımcı eğilimleri cesaretlendirmektedir. Bu saldırılar yalnızca Alevileri değil; Dürzileri, Hristiyanları, Kürtleri, Türkmenleri ve diğer tüm azınlıkları hedef alan sistematik bir imha ve asimilasyon politikasının parçasıdır.

Yaşananlar insanlığa karşı işlenen suçlardır. Sessiz kalmak veya tarafsızlık iddiası, suçun devamına katkı sunar. En temel insan hakkı olan yaşam hakkının bu denli çiğnendiği bir ortamda hiçbir ülke veya kuruluşun sorumluluktan kaçma lüksü yoktur.

Türkiye siyasi iktidarının, Suriye'deki rejime verdiği açık veya örtülü destek, cihatçı bir gelenekten gelen HTŞ'yi meşru kılmakta ve bölge barışına zarar vermektedir.

Gerçekten bölge halklarının güvenliği önemseniyor ve barış içinde yaşamaları isteniyorsa, Türkiye'nin tutarlı ve aktif bir dış politika geliştirmesi, HTŞ'nin uluslararası hukuk kurallarına uymasını sağlaması aksi durumda diplomatik ilişkileri sonlandırmak dahil olmak üzere etkili önlemleri gündeme getirmesi gerekmektedir.

Başta parlamentoyu, sendikaları, sivil toplumu, siyasi partileri ve demokratik kamuoyunu; Suriye'deki soykırım riskini görünür kılmaya, kınamaya ve uluslararası sorumluluk almaya çağırıyoruz.

Çağrımız:

1. Suriye'de başta Alevilere, Hristiyanlara, Dürzilere ve diğer tüm azınlıklara yönelik katliam, etnik temizlik ve soykırım riski taşıyan saldırılar derhal durdurulmalıdır.
2. BM ve uluslararası insan hakları kuruluşları acilen bağımsız soruşturma mekanizmalarını devreye sokmalı, suçlular tespit edilip yargılanmalıdır.
3. Baskı ve saldırı altındaki azınlıklar için insani yardım koridorları açılmalı, yerinden edilmiş siviller korunmalı, temel ihtiyaçları uluslararası denetim altında güvence altına alınmalıdır.
4. Etnik temizlik siyasetine hizmet eden iç ve dış aktörlerle kurulan her türlü meşruiyet ilişkisi reddedilmelidir.

Türkiye'de barış ile Ortadoğu'daki barış bir bütündür. Suriye'deki bu vahşet karşısında tarafsız kalmak, insan haklarına ve bölge barışına ihanettir. Halkların kardeşliği, eşitliği ve barışı için mücadele çağrımızı yineliyor; bu suçlardan ve soykırımcı politikalarından hesap sorulmasını talep ediyoruz.

KESK-TMMOB-TTB

ENGELLİ YURTTAŞLARIMIZIN VE MESLEKTAŞLARIMIZIN HAK MÜCADELESİNİN YANINDAYIZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 3 Aralık 2025 tarihinde Dünya Engelliler Günü dolayısıyla bir basın açıklaması yaptı.

Bugün 3 Aralık Dünya Engelliler günü.

Gönül isterdi ki, ülkemiz ve dünyamız yaşamın her alanının, herkes için engelsiz kılındığı, insanın insanca yaşayabileceği günlere kavuşsun.

Ne var ki, mevcut durum bu idealin çok uzağındadır. Gün geçtikçe ağırlaşan ekonomik koşullar, erişilemez kent yapıları, eğitim, sağlık, ulaşım ve istihdam alanlarındaki derin eşitsizlikler engelli yurttaşlarımızın yaşamını her geçen yıl daha da çekilmez kılmaktadır.

Mevcut yasa ve sözleşmeler, çoğu zaman kâğıt üzerinde kalmakta, uygulamada etkili sonuçlar alınamamaktadır.

Engelli yurttaşlarımızın en temel sorunlarından biri olan istihdamda, tablo içler acısıdır. Kamu ve özel sektördeki kota yükümlülükleri yetersizdir.

Nitelikli engelli meslektaşlarımız dahi eğitim aldıkları alanlarda iş bulamamakta, çoğu niteliksiz işlerde çalışmak zorunda kalmaktadır.

Kamuda her yıl en az 20 bin engelli istihdamı sağlanmalı, kota oranı en az %6'ya yükseltilmeli, özel sektördeki istismarın önüne geçilerek gerçek ve anlamlı istihdam teşvik edilmelidir. İşe ulaşım başta olmak üzere çalışma hayatındaki engeller kaldırılmalıdır.

Çalışamayacak durumdaki muhtaç engelli yurttaşlarımızın durumu dayanılmazdır. 2022 sayılı yasa ve 2828 sayılı yasa kapsamındaki ödemeler, aile geliri gibi adaletsiz

kriterlerle hesaplanmakta, yetersiz kalmakta ve keyfi kesintilere uğramaktadır. Sosyal devlet ilkesi gereği, bakıma muhtaç her engelli bireyin onurlu bir yaşam sürmesi, bakım verenlerin sosyal güvenlik haklarının güvence altına alınması devletin asli görevidir.

Engellilere yönelik ÖTV muafiyeti gibi haklar, süre ve koşullar getirilerek neredeyse kullanılmaz hale getirilmiştir. Emeklilik ve sağlık raporu mevzuatında yapılan sık değişikliklerle engellilerin hakları geri alınmaktadır. Kentlerimiz sadece engelliler için değil, yaşlı, hasta, çocuklu aileler için de aşılmaz fiziki engellerle doludur.

Dünya engelliler günü vesilesiyle bir kez daha ifade ediyoruz:

* Engelli hakları, insan hakkıdır. Engelli bireyler, "korunması gereken" değil, haklarının öznesi ve kendi yaşamları üzerinde söz sahibi özerk bireylerdir.

* Tüm mevzuat ve uygulamalar, BM Engelli Hakları Sözleşmesi ruhuna uygun şekilde, ayrımcılığı ortadan kaldıracak, tam katılımı ve erişilebilirliği sağlayacak biçimde acilen revize edilmelidir.

* İstihdamda kota artırımı ve etkin denetim sağlanmalı, kamuda zorunlu ve anlamlı alımlar yapılmalıdır.

* Sosyal yardımlar, birey odaklı, insan onuruna yaraşır seviyeye çıkarılmalı ve aile geliri gibi engelleyici kriterler kaldırılmalıdır.

* Eğitimden sağlığa, ulaşımdan kamusal alana kadar tüm yaşam alanları evrensel tasarım ilkeleriyle erişilebilir kılınmalıdır.

* Engelli mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımızın mesleklerini icra edebilecekleri erişilebilir işyerleri ve proje alanları sağlanmalıdır.

TMMOB ve bağlı odalar olarak, toplumun tüm kesimleriyle dayanışma içinde, engelli yurttaşlarımızın ve meslektaşlarımızın hak mücadelesinin yanındayız.

Yaşamı herkes için daha onurlu, adil ve özgür kılmak için mesleki bilgimiz ve toplumsal sorumluluğumuzla mücadele etmeye devam edeceğiz.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ EMEĞİNİ VE TALEPLERİNİ YOK SAYAMAZSINIZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 3 Aralık 2025 tarihinde "Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Emeğini ve Taleplerini Yok Sayamazsınız!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Açıklama şöyle:

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi talepleri iktidar tarafından göz ardı edilmeye, yok sayılmaya devam etmektedir.

2026 Yılı Merkezi Bütçe Kanunu'na ilişkin TBMM Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulan Kanun Teklifiyle kamudaki üst düzey yöneticiler ile bazı uzman ve meslek mensupları gibi kadro ve ünvanlara yaklaşık 30 bin TL seyyanen zam yapılması önerilmiş ve komisyonca kabul edilmiştir. Meslektaşlarımızın kapsam dışı bırakılmış ve taleplerimiz yine görmezden gelinmiştir.

Bugüne kadar gelenen süreçte kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi talepleri, toplu sözleşme sürecinde de meclis komisyonlarındaki görüşmelerde de iktidar tarafından yok sayılmıştır.

Meslektaşlarımıza nitelikli kazanımlar sağlayacak önergeler mecliste bekletilmekte, komisyon ve ilgili kurumların değerlendirmelerine sunulmamakta, algı ve oyalama politikası uygulanmaktadır.

Kamudaki eşdeğer meslek sınıflarına farklı gerekçelerle maaş ve özlük iyileştirmeleri verilirken, meslektaşlarımız sürekli olarak dışlanmaktadır. Ülkede hayata geçirilen tüm projelerde, yaratılan tüm zenginlikte, geliştirilen tüm teknolojide büyük bir payı olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaratıcı emeği ne yazık ki her geçen gün değersizleştirilmektedir.

Bu durum, kamu çalışanları arasında iş barışını bozmakta; eşitlik, liyakat ve verimliliği zayıflatmaktadır. Sunulan sınırlı düzenlemeler, kamunun büyük çoğunluğunu oluşturan emekçileri ve emeklileri yok saymaktadır.

Kamu personel rejimi Devlet Memurları Kanunu ile günümüze kadar çeşitli değişikliklere uğrayarak sürdürülmüş ancak sorunlar istenilen/beklenen düzeyde giderilememiş ve ekonomik-politik sebeplerle eşitlik ilkesi zarar görmüştür.

Personel rejimince yapılan köklü düzenlemelerin belirli toplumsal, siyasal ve ekonomik olaylar sonucu gerçekleştiği ve bu düzenlemelerin de doğal olarak düzenlendikleri dönemlerin izlerini taşıyarak kalıcı çözümler yerine, günü kurtaran çalışmaların ötesine gidemediği görülmüştür.

Bu bağlamda kamu personel rejiminde mevcut karmaşanın giderilmesi öncelikle çözüm üretilmesi gereken sorunlardan biridir. Kamu personel rejiminde yapılan çalışmalar ve değişiklikler pozitif görünümü yasalar da dahil olmak üzere ücret/maaş talebine sıkışmış personel rejiminin kamusal, kalkınma, modernleşme ve sosyal yönünü göz ardı etmiştir. Bu sebeple liyakat, kariyer ve sınıflandırma kavramları yozlaştırılmıştır.

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarının yıllardır sürdürülen yanlış politikalarda ısrar edilerek çözülemeyeceği açıktır. Meslektaşlarımızın daha iyi koşullarda çalışma, emeğinin karşılığını alma ve hak ettiği şekilde yaşayabilme talepleri dikkate alınmak zorundadır.

Gelecek hem ülkemiz mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetleri açısından, hem de mühendis, mimar ve şehir plancıları açısından kaygı vericidir. Meslektaşlarımızın talepleri aynı zamanda ülkemiz için bir gelecek meselesidir.

Kamudaki üst düzey yöneticiler ile bazı uzman ve meslek mensuplarına yapılması düşünülen 30 bin TL seyyanen zam tüm kamu emekçilerine de yansıtılmalı ve kamu çalışanı meslektaşlarımıza ilişkin yıllardır dile getirdiğimiz taleplerin gereği ivedilikle hayata geçirilmelidir.

Bu vesileyle bir kez daha ifade ediyoruz.

*Bütçe kanunu ile birlikte kamuda çalışan meslektaşlarımızın ekonomik ve özlük haklarını iyileştirecek adımlar bir an önce atılmalı, bu çerçevede Birliğimizce önerilen ancak yıllardır meclis komisyonlarında bekletilmekte olan kanun tasarıları yasallaştırılmalıdır.

*Kamuoyunda 3600 ek gösterge düzenlemesi olarak bilinen çalışmada kamuda çalışan meslektaşlarımızın ek göstergeleri 4200'e çıkartılmış ancak yansıtma oranları %145'te sabit kaldığı için herhangi bir fayda sağlamamıştır. Ek gösterge oranlarının mühendis, mimar, şehir plancıları için yeniden düzenlenmesi,

çarpan grubu değişen diğer çalışanlar gibi bu çalışanların da emeklilikte hak ettiklerini alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamlarının belirlenmesi gereklidir. Ek gösterge oranı kıdem ile birlikte artarak 5400'ü geçmeli ve 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek gösterge 6400 olmalıdır.

*Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında ödenen Özel Hizmet Tazminatının tavan oranı artırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.

*Meslektaşlarımızın aldıkları büyük sorumluluğun ve özverili çalışmaların karşılığı olarak risk ve sorumluluk tazminatı adı altında ödeme kalemi oluşturulmalı, Teknik Sorumluluk Ödemesi olarak her ay memur aylık katsayısının yirmi beş bin (25.000) ile çarpılması sonucunda bulunan tutarda ilave ödeme yapılmalıdır.

*Başmühendis, Başmimar, Mühendis, Mimar, Bölge Plancısı ve Şehir Plancılarının Ek Ödeme oranları, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmeli ve emekli keseneğine yansıtılmalıdır.

*Emekli olmuş mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik haklarında ve aylıklarında iyileştirme yapılmalıdır. Emekli Sandığı Kanununda yapılacak bir düzenlemeyle her ay aylıklarıyla birlikte, (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek olarak ilave ödeme yapılmalıdır.

*Kamuda çalışan toplam personel içerisinde teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı sayısı oldukça

yetersizdir. Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.

*Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kar, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.

Ürettiğimiz bilgi ve teknik, ülkemizin kalkınması, halkımızın gönenci ve mutluluğu için vazgeçilmezdir.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları, bilimin ve teknolojinin öncüsü olarak kendileri için alınan bu tavra karşı sessiz kalmayacaktır ve tüm demokratik zeminlerde mücadele edecektir.

Biliyoruz ki hep beraber, omuz omuz dayanışma içerisinde mücadele etmezsek yaşadığımız sorunlar daha da büyüyecektir. Birlikte mücadele etmezsek ne ortak bir geleceğimiz ne de hak ettiğimiz eşit, özgür, adil bir ülkemiz olacaktır.

Taleplerimizden asla vazgeçmeyeceğiz!

İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 9. KADIN KURULTAYI: EŞİTLİK İÇİN ÖRGÜTLEN, DİREN, DEĞİŞTİR

6-7 Aralık 2025 tarihinde MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen TMMOB 9. Kadın Kurultayı'nda, TMMOB'li kadınlar "Eşitlik için Örgütlen, Diren, Değiştir" başlığıyla bir basın açıklaması yaptı.

Açıklamayı TMMOB Kadın Çalışma Grubu 2. Başkanı Dilruba Duygu Söylemez'in okuduğu açıklama şöyle:

Değerli Basın Emekçileri, Değerli Arkadaşlar, TMMOB Kadın Çalışma Grubu olarak hepinizi içtenlikle selamlıyoruz.

TMMOB olarak kadınların eşitlik ve özgürlük mücadelesini büyütmek amacıyla gerçekleştirdiğimiz 9. Kadın Kurultayımızdan kamuoyuna sesleniyoruz:

Bu ülkede kadınlar her gün artan bir şiddetin, yoksulluğun, güvencesizliğin ve ayrımcılığın hedefi haline gelmektedir. Siyasal iktidarın yıllardır sürdürdüğü cinsiyetçi politikalar; kadınları aile içine hapseden, emeğini görünmez kılan, özgürlüklerini yok sayan bir düzeni tahkim etmektedir.

Kadına yönelik şiddet, münferit olaylar değil; bu politik çizginin sistematik sonucudur.

Kadına yönelik her türlü hak gaspının olağanlaştırılmaya çalışıldığı, Medeni Kanun'un hedef alındığı, nafaka ve boşanma haklarının tartışmaya açıldığı bu dönemde iktidara sesleniyoruz: Artık yeter!

Şiddeti görmezden gelen, cezasızlığı büyüten, kadın düşmanı politikaları gerici bir toplumsal düzen kurmak için araçsallaştıran, laikliği yok eden tek adam rejiminin karşısında sesimiz bir, mücadelemiz ortaktır.

Kadınların yaşam hakkını koruyan İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılması kadınları daha kırılgan hale getirmiş; şiddet failleri için cezasızlık adeta bir kural haline gelmiştir.

Bu yıl yalnızca ilk altı ayda dahi 300'den fazla kadın erkek şiddeti sonucu hayatını kaybetmiş, yüzlercesi kayıp ya da "şüpheli ölüm" olarak kayıtlara geçmiştir.

Medyada geniş yer bulan Rojin Kabaiş'in ölümü, tıpkı daha önce Rabia Naz'da, Güleda Cankel'de, Şule Çet ve sayısız kadın cinayetinde olduğu gibi, gerçeği gizleyen, failleri koruyan, adaleti geciktiren bu çürümüş düzeni bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Kayıplarımızın isimleri bir istatistik değil; her biri bir yaşam, bir umut, bir gelecekti. Hiçbir kadın ölümü kader değildir. Faillerden, sorumlulardan, bu düzeni sürdürenlerden mutlaka hesap soracağız.

Tüm bu karanlık tablo, kadınların yaşam hakkını koruması gereken siyasi iktidarın sorumluluklarını yerine getirmedişinin en açık göstergesidir.

Bu nedenle yasal süreçlerde yapılan her değişiklik kadınlar açısından hayati önem taşımaktadır.

Son dönemde gündeme gelen 11. Yargı Paketi, kadınların ve LGBTİ+ bireylerin haklarını hedef alan maddeler içerdiği için toplumdan büyük tepki görmüş; bunun sonucunda bazı ayrımcı düzenlemeler geri çekilmiştir.

Ancak biliyoruz ki haklarımıza ve yaşamlarımıza yönelik tehdit ortadan kalkmış değildir.

Kadına yönelik şiddet özel bir mesele değil, toplumsal ve politik bir sorundur.

Kadınların medeni haklarına, nafaka hakkına, özgürlüklerine yönelik hiçbir meşrulaştırılamaz.

Gerici politika ve uygulamalar kadınların hayatını daraltmakta; laik ve eşit yurttaşlık ilkesini hedef almaktadır.

Toplumu kutuplaştıran ve nefret siyasetine alan açan söylemler bu ülkenin kadınlarına yönelmiş doğrudan bir tehdittir.

Rakamlar ortadadır.

ILO verileri, kadınların iş yaşamında çok yönlü eşitsizliklere maruz kaldığını açık biçimde ortaya koymaktadır.

Kadınların ve LGBTİ+ bireylerin güvenceli ve eşit çalışma koşullarına ulaşabilmesi için Türkiye'nin ILO'nun 190 sayılı "İşyerinde Şiddet ve Taciz Sözleşmesi"ni derhal onaylaması gerekmektedir.

Eşit işe eşit ücret, kreş hakkı, toplumsal cinsiyet temelli ücret farklarının ortadan kaldırılması ve sendikal örgütlenme özgürlüğünün güvence altına alınması; kadınların hem istihdamda hem de kamusal yaşamda eşit temsil edilebilmesinin temel koşullarıdır.

Bu saldırıların bir diğer ayağı iktidarın "Aile Yılı" adı altında yürüttüğü politik çerçevedir.

Aile Yılı kapsamı genişletilerek kadınların bireysel

haklarını, özgürlüklerini ve toplumsal varlığını aile kurumu içinde yeniden tanımlamayı hedefleyen uygulamalar devreye sokulmaktadır.

Kadınları bakım emeğine mahkûm eden, istihdamdan uzaklaştıran, boşanmayı zorlaştıran, şiddeti yok sayan bu yaklaşım; ataerkil aile yapısının ve onu düzenli üreten neoliberal düzenin ihtiyaçlarına göre şekillendirmektedir.

Aile adı altında haklarımızın daraltılmasına, özgürlüklerimizin kısıtlanmasına ve yaşamlarımızın denetlenmesine izin vermeyeceğiz!

Biz mühendis, mimar ve şehir plancısı kadınlar da ne yazık ki bu düzenin yarattığı eşitsizlikten payımızı fazlasıyla almaktayız.

Meslek alanlarımızda türlü ayrımcılıklarla karşı karşıyayız:

İşyerlerinde mobbing, taciz, ücret eşitsizliği, esnek ve güvencesiz çalışma, yönetim kademelerinden dışlanma; kadınların karşılaştığı yapısal sorunların başında gelmektedir.

Bakım yükünün kadınların sırtına bırakılması ise hem çalışma yaşamını hem toplumsal eşitliği derinden zedelemektedir.

Bu tablo, kadınların iş yaşamında ve kamusal alanda maruz kaldığı eşitsizliklerin yalnızca ekonomik ve sosyal koşullardan ibaret olmadığını; aynı zamanda ideolojik ve siyasal saldırılarla pekiştirildiğini göstermektedir.

Kadın emeğini ucuzlaştıran, özgürlüğünü daraltan, eşit yurttaşlık hakkını yok sayan bu saldırılar; ülkeyi adım adım gerici bir karanlığa sürüklemektedir.

İşte bu nedenle, her türlü gerici saldırı ve faşizan politika karşısında yaşamlarımızın en temel güvencesi olan laikliği ısrarla savunacağız.

Ve bir kere daha haykırıyoruz:

Kadına yönelik şiddetin her türlüsüne karşı sıfır tolerans istiyoruz.

*İstanbul Sözleşmesi'ne geri dönülmesini ve etkin uygulanmasını talep ediyoruz.

*6284 sayılı yasanın budanmasına yönelik her girişimin karşısında olacağız.

*Medeni Kanun'u zayıflatmaya yönelik her türlü müdahaleyi reddediyoruz.

*Gerici saldırılara karşı laikliği, eşit yurttaşlık ilkesini ve kadınların özgürlüğünü savunuyoruz.

*Meslek alanlarımızda eşit temsil, güvenceli çalışma ve tacizden arındırılmış işyerleri istiyoruz.

*ILO 190'ın onaylanması, eşit işe eşit ücret ve kreş hakkının

güvence altına alınması kadınların temel talebidir.

Bilinmelidir ki:

Yaşamlarımıza, emeğimize, geleceğimize sahip çıkmaktan vazgeçmeyeceğiz.

Eşitlikten, özgürlükten, kazanılmış haklarımızdan vazgeçmiyoruz.

Gerici karanlığı kabul etmiyoruz; laik, eşitlikçi, özgür bir ülke istiyoruz.

Birlikte, omuz omuza direniyoruz. Kadınların korkmadan yaşadığı bir ülke istiyoruz.

Yaşamak istiyoruz: adil, eşit, özgür ve korkusuz.

Kadınların özgürlüğü olmadan toplumun özgürleşmesi mümkün değildir.

Emeğin özgürleşmediği yerde hiçbir yurttanın geleceği güvende değildir.

KADIN DAYANIŞMASI YAŞATIR!

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI!

YAŞASIN TMMOB KADIN ÖRGÜTLÜLÜĞÜ!

YAŞASIN TMMOB!

TMMOB 9. KADIN KURULTAYI "EŞİTLİK İÇİN ÖRGÜTLEN, DİREN, DEĞİŞTİR" TEMASIYLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB 9. Kadın Kurultayı 6-7 Aralık 2025 tarihinde MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde "Eşitlik İçin Örgütlen, Diren, Değiştir" temasıyla gerçekleştirildi.

Kurultayda, Saygı duruşu akabinde İstiklal Marşının okunması sonrası açılış konuşmalarına geçildi. TMMOB Kadın Çalışma Grubu adına Leman Ardoğan ve TMMOB Yönetim Kurulu adına Hanze Gürkaş birer konuşma yaptılar.

Divan Seçimi sonrası Sonuç Bildirgesi Komisyonu ve Önergeler Komisyonu seçimleri gerçekleştirildi. Divan Başkanlığına Serap Özpolat Çete, Divan Başkan Yardımcılığı görevine Aydan Barut ve Ayşegül Ay Uğur, Yazmanlık görevine Yıldız Dide Karsavunoğlu ve Melisa Kaya seçildi.

Önergeler Komisyonunda Sibel Tatar, Betül Ercan, Deren Bayram, Esen Leyla İmren ve Gizem Yaşar görev aldılar. Sonuç Bidirgesi Komisyonundaysa Ayşegül İbici Oruçkaptan, Gülsüm Sönmez, Ayşe Özdemir, Müge Balkış, İlim Ceyhan Alanbay, Gülefer Mete, Arin Zümrüt, Elif Can İliş görev aldı.

TMMOB 9. Kadın Kurultayı'nda ilk oturum çerçeve sunumla başladı. "Dijital Çağda Kadınlar: Teknoloji, Yapay Zeka, Dijital Şiddet ve Yeni Tehditler" sunumu, İzmir İl Koordinasyon Kurulu tarafından gerçekleştirildi. Ardından İKK sunumlarına geçildi. İzmir ve Eskişehir İl Koordinasyon Kurulları sunumlarını gerçekleştirdiler.

TMMOB 9. Kadın Kurultayı'nda TMMOB'li kadınlar "Eşitlik için Örgütlen, Diren, Değiştir" başlığıyla bir basın açıklaması yaptı. Açıklamayı TMMOB Kadın Çalışma Grubu 2. Başkanı Dilruba Duygu Söylemez okudu.

Basın açıklaması ve öğle arasının ardından 2. Oturum TMMOB'de Kadın Örgütlülüğü Forumuyla başladı. İstanbul ve Mardin İl Koordinasyon Kurulları sunumlarını gerçekleştirdiler.

Verilen aranın ardından TMMOB'li Kadınların Laiklik, Eğitim, Özgürlük ve Eşitlik Mücadelesi Forumu başladı. Trabzon ve Kocaeli İl Koordinasyon Kurulları sunumlarını gerçekleştirdiler.

İlk günün üçüncü forumu "Yerel Kurultaylarda yerellerdeki kadın sorunları üzerinden başlıklar oluşturulması" başlığıyla gerçekleştirildi. Diyarbakır ve Bursa İl Koordinasyon Kurulları sunumlarını gerçekleştirdiler.

TMMOB 9. Kadın Kurultayının ikinci gününde ilk olarak ZMO Kadın Çalışma Grubu tarafından hazırlanan Kadın Emeği - Malıköy mevsimlik kadın tarım işçileri video gösterimi yapıldı. Ardından 3. Oturumda Önergelerin görüşülmesi ve karara bağlanması maddesiyle önergeler haziruna sunulmaya başlandı. Önergeler üzerine lehte ve alehte görüşler aktarıldı ve sonrasında oylanarak karara bağlandı.

Son Oturumda mühendis, mimar ve şehir plancısı kadınlar ve kadın öğrenci üyeler serbest kürsüde konuşma yaptılar. Sırasıyla Deren Bayram, Evrim Aksoy, Özge Özcan Bilgilioglu, Gönül Kaya, Zeynep Karamanlı, Elif Karcık, Dilruba Duygu Söylemez, Füsün Sümer, Işık Gürbulak, Hanze Gürkaş, Leman Ardoğan ve Elif Can İliş birer konuşma yaptı.

Kurultayın kapanışında Sonuç Bildirgesi Komisyonunun hazırladığı Sonuç Bildirgesi haziruna sunuldu. Hazirun, Divan Kurulu ile Sonuç Bildirgesi Komisyonunun TMMOB 9. Kadın Kurultayı Sonuç Bildirgesi'nin redaksiyonunu yaparak son halini vermesine yetki verdi. Kurultay, TMMOB'nin örgütlü olduğu illerden gelen 262 Kadın Çalışma Grubu üyesinin katılımıyla son buldu.

Kurultayın açılışında TMMOB Kadın Çalışma Grubu adına Leman Ardoğan şöyle konuştu:

“Kurultayımızın değerli katılımcıları, Değerli konuklarımız ve sevgili öğrenciler, sevgili gençlik,

Çalışma grubumuz ve şahsım adına hepinizi sevgiyle kucaklıyor ve selamlıyorum. Hoş geldiniz

Sözlerime “EŞİTLİK İÇİN ÖRGÜTLEN DİREN DEĞİŞTİR” diye başlamak istiyorum

TMMOB 9. Kadın kurultayımızı, dünyada ve ülkemizde siyasal ve toplumsal dengelerinin yeniden şekillendirilmeye çalışıldığı; uluslararası güçlerin çıkar çatışmalarının halklara ağır bedeller ödettiği bir dönemde yapıyoruz.

Dünyadaki ve ülke sınırlarımızda savaşların acı ve insanlık dışı bir sonucu olarak milyonlarca insan yaşamını yitirmekte, kadın kırım yapılmakta, göçe zorlanarak yerinden edilmekte, tarihi ve kültürel miraslar, kentler ve doğa yok edilmektedir.

Bütün bunların yanında ülkemizde 2016 yılında başlayan, Doğu ve Güneydoğu kentlerinde seçilmiş belediye eş başkanlarına yönelik kayyum uygulamalarıyla somutlaşan antidemokratik süreç; bugün temel insan hak ve özgürlüklerini hedef alarak, toplumun tüm muhalif kesimlerine, seçilmiş yöneticilere ve demokratik kurumlara kadar genişletilmiştir.

Gün geçtikçe çoğalan Kadına Yönelik Şiddet; fiziksel, psikolojik, ekonomik, dijital ve toplumsal biçimlerde her gün artarak devam etmektedir.

TMMOB’nin yıllardır vurguladığı gibi, tek adam rejimi altında hukukun siyasallaşması ve toplumsal muhalefetin susturulması, kadına yönelik şiddeti artıran en temel etkenlerdir. Kadınların varlığı, emeği ve hakları bu rejimin baskıcı politikaları tarafından sistematik biçimde hedef alınmaktadır.

BİZLER,

- Toplumsal cinsiyet eşitliğini demokratik bir toplumun vazgeçilmez unsuru olarak görmekte; kadınlara yönelik her türlü şiddetin, baskının ve kadın kırımının insanlık suçu olduğunu her ortamda vurgulamaktayız.
- Kadınların yaşam hakkını, eşit temsiliyetini ve özgür varoluşunu savunmayı; meslek alanında ve toplumsal yaşamda cinsiyet temelli ayrımcılığın her biçimine karşı mücadeleyi temel bir etik sorumluluk olarak kabul ediyoruz.

Verilere göre kadın cinayetleri son dört yılda %38,6 artmış ve 2024 yılında 452 kız kardeşimiz katledilmiştir.

Sadece Ekim 2025’te 19 kadın öldürülmüş, 22 kadın şüpheli şekilde hayatını kaybetmiştir. 2025’in ilk 11 ayında 391 kadın canilerce aramızdan koparıldı.

Aynı zamanda; ILO verilerine göre kadınların iş yaşamında eşitsizliğe maruz kaldığını açıkça göstermektedir. Kadınların güvenceli, eşit çalışma koşullarına ulaşabilmesi için Türkiye’nin ILO’nun 190 sayılı “İşyerinde Şiddet ve Taciz Sözleşmesi”ni onaylaması şarttır. Eşit işe eşit ücret, kreş hakkı, sendikal örgütlenme ve toplumsal cinsiyet temelli ücret farklarının kaldırılması temel hedef olmalıdır.

Bu hedefler bağlamında; kadına yönelik her türlü hakların gasp edilmeye çalışıldığı günümüzde hâlâ çözüm üretmeyen iktidara sesleniyoruz:!

- Şiddeti destekleyen, cinayetleri görmezden gelen,
- Medeni Kanun’u değiştirmeye çalışan, cezasızlığı destekleyen,
- Kadınları eğitimden ve kamusal yaşamdan dışlayan;
- Tek adam yönetiminin gerici, laikliği ve eşitliği yok sayan AKP zihniyetine karşı sesimizi yükseltiyor ve Artık yeter! Diyoruz

Bilinmelidir ki

- Yaşamlarımıza, emeğimize, geleceğimize sahip çıkmaktan vazgeçmeyeceğiz!
- Eşitlikten, özgürlükten, kazanılmış haklarımızdan vazgeçmiyoruz!
- Bize dayatılan bu gerici karanlığı kabul etmiyoruz.
- Birlikte, omuz omuza direniyoruz.
- Eşitliğin, adaletin ve özgürlüğün olduğu, kadınların korkmadan yaşadığı bir ülke istiyoruz
- Yaşamak istiyoruz: adil, eşit, özgür ve korkusuz.

Sessiz kalmak suça ortak olmaktır.

BİZLER, Susmuyoruz, korkmuyoruz, yaşamak istiyoruz.”

Ardından TMMOB Yönetim Kurulu adına bir açılış konuşması yapan Yürütme Kurulu üyesi Hanze Gürkaş salona şöyle seslendi:

Sayın Konuklar, Değerli Katılımcılar,

TMMOB’nin aydınlık yüzlü, direngen, dayanışmacı kadınları;

Gericiliğe, yoksulluğa, sömürüye, ayrımcılığa, baskıya ve her türlü eşitsizliğe meydan okuyan; yaşamın her alanında emeğini ve haklarını savunarak direnen sevgili meslektaşlarım...

TMMOB'nin aydınlık yüzlü kadınları;

Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgi, saygı ve dayanışmayla selamlıyorum.

Bugün burada, 9. TMMOB Kadın Kurultayı'nda buluşmanın gururunu ve coşkusunu yaşıyoruz.

Bu salonda yalnızca bir kurultayın değil, yıllardır süren kadın mücadelesinin, omuz omuza büyüttüğümüz örgütlülüğün, dayanışmanın, bilginin ve inadın birikimi var.

Yerel kurultaylarla döşediğimiz bu yol, bugün hepimizi ortak bir sözde, ortak bir mücadelede buluşturuyor.

Bu nedenle bugün burada yalnız değiliz; ülkenin dört bir yanında düşünen, tartışan, üreten ve direnen tüm kadın arkadaşlarımızın sesi, umudu ve iradesi bizlerle.

Sözlerimin başında, aramızdan ayrılan tüm meslektaşlarımızı, meslek alanlarımızda, odalarımızda, birliğimizde emek vermiş, mücadele etmiş tüm kadın arkadaşlarımızı saygıyla anmak istiyorum.

Ve yine bu topraklarda, her yeni gün ölüm haberini aldığımız, adı bir haber satırında kaybolan; Bazen "düştü" denilerek, bazen "sevgi bahanesiyle", bazen de bir mahkemenin tutanak cümlesine sığdırılarak yaşamdan koparılan o kadınlar...;

Bir gazetenin alelade bir sayfasında karşımıza çıkan sıradan isimler değillerdi elbette.

Hiçbiri sıradan bir istatistik, alelade bir başlık değildi.

Her biri bir hikâyeydi, bir nefesti, bir yarın ihtimaliydi.

Her biri bir hayattı, bin tane umuttu.

"Bir kadının yokluğu, bir dünyanın eksilmesidir."

Biz o eksilen dünyaların hesabını sormaya, onların bıraktığı yerden yürümeye devam edeceğiz.

Onları asla unutmayacağız; adalet mücadelesini, eşitlik mücadelesini, yaşam hakkını her şeye rağmen büyüteceğiz.

Unutmayacağız, Unutturmayacağız ve Vazgeçmeyeceğiz.

Kadın politikalarının oluşturulması, örgütlenmemizin güçlendirilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin TMMOB

örgütlülüğü içinde somut ve kurumsal bir temele oturtulması amacıyla, mimar, mühendis ve şehir plancısı kadınların sorunlarına ve çözüm önerilerine yönelik olarak, iki yılda bir düzenlediğimiz TMMOB Kadın Kurultayını hep birlikte gerçekleştireceğiz.

Önceki dönemlerde olduğu gibi, bu dönemde de ülkenin dört bir yanında mücadele eden, kadın mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının sözlerini, itirazlarını, deneyimlerini ve taleplerini buraya taşıyan tüm kadınlara içtenlikle teşekkür ediyorum.

Bu kurultay yalnızca bir buluşma değil; yerelden merkeze uzanan örgütlü kadın iradesinin en görünür halidir.

Hep birlikte yürüttüğümüz bu süreçte emek veren tüm İKK ve oda Kadın Çalışma Gruplarına, TMMOB Kadın Çalışma Grubuna ve katkı sunan tüm arkadaşlarıma ayrıca teşekkür ediyorum.

Değerli Arkadaşlar,

İçinden geçtiğimiz dönem, önceki hiçbir döneme benzemiyor.

Her alanda derinleşen krizler...;

Artan işsizlik, hayat pahalılığı, geçim zorluğu, gençlerin umutsuzluğu, demokratik haklarımıza yönelen sistematik saldırılar, haksızlıklar, hukuksuzluklar...

Toplumsal cinsiyet eşitliğini hedef alan politik baskılar, kadınların yaşamına ve bedenine yönelik sistematik müdahaleler...

Ekonomik krizin bütün yükünü en çok taşıyanlar yine biz kadınlar...

İşsizlikte, güvencesizlikte, kayıt dışı çalışmada, düşük ücrette her zamanki gibi ezilen yine biz kadınlar...

Ve bir yandan da bakım yüküyle, artan yoksullukla, dijital şiddetle, sosyal medya linç kültürüyle, işyerindeki mobbinge boğuşan milyonlarca kadın...

Bütün bu olumsuzluklar, kadınların yaşamını her zamankinden daha fazla zorlaştırıyor, ağırlştırıyor.

İktidar, yıllardır sürdürdüğü gerici ve kadın düşmanı politikalarla kadınların eşitlik taleplerini bastırmaya, haklarımızı görünmez kılmaya devam ediyor.

Diğer yandan da 2025 yılını "Aile Yılı" ilan edip, ekonomiyi düzeltmek yerine aileyi düzeltmekten bahsedip, "aileyi güçlendirmeye" odaklanılıyor ama güvenli kreş, güvenceli iş, eşit işe eşit ücret listede değil.

İlk olarak 2008 yılında yapılan 3 çocuk önerisi anlaşılan o ki; 2025'te enflasyonla birlikte "beş çocuk" seviyesine güncellendi.! Nüfus politikası bile TÜFE'den hızlı artıyor.!

Artık slogan net: "Bir çocuk az, iki yetmez, üç fena değil, dört güzel, beş tam kıvamında!"

Kadınların haklarını değil, aileyi merkeze alan bu anlayış; kadınları görünmez kılıyor, eşitsizliği derinleştiriyor, kadınlar ve LGBTİ+ bireylerin varlığını yok sayarak toplumu karanlık bir çizgiye sürüklüyor.

Türkiye’de yalnızca 2025 yılının ilk 6 ayında bile erkekler tarafından 136 kadın öldürüldü, 145 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu...

Kadınların öldürülme biçimleri, faillerin cesareti, cezasızlık ikliminin yarattığı pervasızlık, “haksız tahrik” indirimleri, mahkemelerin erkek şiddeti karşısındaki sessizliği, şiddeti daha da büyütüyor; kadınların yaşam hakkını sistematik biçimde gasp ediyor.

Kadın cinayetlerinde her yıl artan rakamlar ortada.

Ama ne yazık ki failin kravat takması hâlâ mahkemede büyük indirim sebebi olmayı sürdürüyor.

Demek ki yıllardır yanlış yere bakmışız...

Meğer adaletin anahtarı hukuk değil, aksesuarıdır!

Her yeni dosya, her yeni adli karar bize şunu hatırlatıyor: Devlet yükümlülüklerini yerine getirmediği kadınların can güvenliği yoktur.

Oysa hep söylüyoruz: İstanbul Sözleşmesi uygulanmış olsaydı, bugün hayatta olacak kadınlar vardı.

Bu yüzden bir kez daha ve yüksek sesle dile getiriyoruz: İstanbul Sözleşmesi yaşatır!

Ve çok önemli bir başka başlık daha.

İnanıyorum ki her fırsatta altını tekrar tekrar çizmeliyiz:

Türkiye, hâlâ ILO’nun 190 sayılı “İşyerinde Şiddet ve Taciz Sözleşmesi”ni onaylamamıştır.

Oysa ILO 190, çalışma hayatında şiddet ve tacizin önlenmesi için uluslararası düzeyde en güçlü mekanizmadır. Kadınların işyerinde güvenli, eşit ve onurlu çalışma hakkı için hayati önemdedir.

Biz TMMOB’li kadınlar, bu sözleşmenin onaylanması için, İstanbul sözleşmesi için toplumsal cinsiyet eşitliği için, nafaka hakkımız için, 6284’ün etkisizleştirilmemesi için, LGBTİ+’ların yok sayılmaması için mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Bu ülkenin kadınları için, gençleri için, emeklileri için, emekçileri için, bütün çalışma yaşamı için haklarımızın takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Çünkü, “Biz güçsüz ve yalnız değiliz; biz sistem tarafından güçsüzleştirilmeye ve yalnızlaştırılmaya çalışılanlarız.”

Sevgili Arkadaşlar,

Bizler TMMOB’li kadınlar olarak, yalnızca kendi meslek sorunlarımız için değil; ülkenin içine sürüklendiği bu karanlığa karşı da mücadele etme sorumluluğu taşıyoruz.

Çünkü biz biliyoruz ki mühendislerin, mimarların, şehir

plancılarının sorunları toplumun sorunlarından ayrı değildir.

Kadınlara yönelen saldırı ile emeğin güvencesizleştirilmesi arasında, laikliğe yönelik kuşatma ile kamusal alanın tahribi arasında;

Şiddetin artışı ile toplumsal çürüme arasında doğrudan bir bağ vardır.

TMMOB’nin ilerici, toplumcu, kamucu çizgisi, bu saldırılara karşı biz kadınlara güçlü bir dayanışma, güçlü bir mücadele ve güçlü bir söz zemini sunuyor

Yerelden merkeze kurduğumuz bu dayanışma ağı, yalnızca kadınların değil TMMOB’nin bütünlüğünü de güçlendiriyor.

Sizlerin de bildiği gibi, TMMOB örgütlülüğü içinde kadın mücadelesinin kurumsallaşması için uzun yıllardır büyük bir emek veriyoruz.

Gerçekleştirdiğimiz her kurultay, aldığımız her karar, her toplantı, her eylem kadınların söz hakkını, karar hakkını, iradesini büyüten bir zemindir.

Kadın mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının yaşadığı sorunları görünür kılan; bu sorunlara çözüm üreten, eşitlik mücadelesini güçlendiren bir zemin.

Ülkenin içinde bulunduğu baskı ortamına, gericileşmeye, tek adam rejimine karşı TMMOB’nin laik, kamucu, demokratik çizgisini kadınların sesinden yükselten bir zemin.

Ve bizler, kadın düşmanı politikalara, gerici dayatmalara, şiddeti meşrulaştıran düzenlere karşı durmanın yolunun, örgütlü kadın mücadelesinden geçtiğini çok iyi biliyoruz.

Bu nedenle bir kez daha yüksek sesle söylüyoruz:

Haklarımızdan, eşitlikten, özgürlükten vazgeçmiyoruz.

Emeğimizden, bedenimizden, kimliğimizden elinizi çekin diyoruz.

Ve hangi şart altında olursa olsun mücadelemizi sürdüreceğimizi ilan ediyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

Bu kurultayın tartışmaları, yerellerden yükselen deneyimlerle birleşerek TMMOB’de kadın mücadelesini daha da büyütecek.

Dayanışmamız güçlenecek, örgütlülüğümüz pekişecek, sözümüz daha gür çıkacak.

Bu inançla hepinizi tekrar sevgi, saygı ve dayanışmayla selamlıyorum.

Eşitlik için örgütlen, diren, değiştir.!

Yaşasın kadın dayanışması!

Yaşasın örgütlü mücadelemiz!

Yaşasın TMMOB, Yaşasın Kadın Örgütlülüğü!

TMMOB, TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ'Nİ ZİYARET ETTİ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Yönetim Kurulu üyeleri Hanze Gürkaş, Orhan Sarıaltun, Yusuf Songül, Ayşegül İbici Oruçkaptan ve Genel Sekreter Özgür Topçu, 10 Aralık 2025 tarihinde Türkiye Belediyeler Birliği Başkan Vekili Vahap Seçer'i ziyaret etti.

TMMOB 15. ENERJİ SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB adına Elektrik Mühendisleri Odası yürütücülüğünde gerçekleştirilen 15. Enerji Sempozyumu, 11-13 Aralık 2025 tarihleri arasında MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde 'Enerji ve Kamusalılık' temasıyla düzenlendi. 1996 yılından beri iki yılda bir düzenlenen sempozyumda, dünyada ve Türkiye'de yaklaşık elli yıldır süren enerjinin ticarileştirilmesi ve özelleştirilmesi süreci yurttaş perspektifinden irdelenirken, enerjinin kamusallaştırılması olanakları değerlendirildi.

Kamunun Elektrik Üretimindeki Payı Yüzde 15-16'lara Düştü

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, açılış konuşmasında enerjinin sadece mühendislik perspektifinden değil, ülkenin geleceği, toplumsal haklar, doğal varlıkların korunması açısından bütünlüklü bir şekilde değerlendirilmesi gerektiğini vurgulayarak, "Enerji, tarımsal üretimden sanayinin çarklarına, ulaşım ağlarından iletişim sistemlerine, konutlarımızın ısınmasından hastanelerimize, okullarımıza kadar yaşamın her alanının temel girdisi ve can damarıdır. Dolayısıyla enerjiye erişim, bir lütuf, bir piyasa malı ya da siyasi bir ihsan değil, evrensel, temel ve vazgeçilmez bir insan hakkı, çağdaş ve onurlu bir yaşamın olmazsa olmazıdır" dedi.

Kamu kavramının Türkiye açısından hem daha karmaşık hem daha önemli bir yere sahip olduğunu belirten Koramaz, bunun nedenini şöyle açıkladı: "Ülkemizde kapitalizmin büyük oranda yukardan aşağıya devlet eliyle inşa edilmiş olmasıdır. Gerek cumhuriyetin kuruluş yıllarındaki sermaye birikiminin yapısı gerekse İkinci Dünya Savaşı sonrasında dünyadaki egemen hale gelen refah devleti anlayışı, ülkemizde kapitalizmin ve devletin kendine özgü biçimde yapılanmasına neden oldu." 80'li yıllara gelene kadar ülkemizde devlet ile kamu kavramlarının neredeyse birbiri yerine

kullanıldığını anlatan Koramaz, "Bu kavramsal örtüşme, bir yandan toplumun geniş kesimlerinin ekonomik ve sosyal anlamda desteklenmesi bakımından cumhuriyet projesini destekleyen olumlu bir yana sahipken, diğer yandan da devletin sınıfsal içeriğinin göz ardı edilmesine neden olan olumsuz bir yana da sahipti" dedi. 1980'li yıllardan itibaren uygulanmaya başlanan neoliberal politikaların bu kavramsal örtüşmeyi de değiştirdiğine dikkat çeken Koramaz, "Bugün içinde yaşadığımız tek adam rejimi ve inşa edilen parti devleti anlayışı, kamuyla örtüşen devlet anlayışının adeta tersyüz edilmiş biçimidir. Bugün ülkemizde devlet, kamuyla ve kamusal olanla adeta savaş halinde olan bir devlettir" değerlendirmesini yaptı.

"Özelleştirmeler Verimsizlik Söyleminden Yağmaya Dönüştü"

Özal'lı yıllardan itibaren iktidara gelen tüm hükümetlerin öncelikli programının "özelleştirmelerin ve piyasalaştırmanın tamamlanması" olduğunu vurgulayan Koramaz, "Başlangıçta 'verimsizlik', 'zarar eden kitleri elden çıkartma' ve 'devletin sırtındaki kamburdan kurtulma' söylemiyle ilerleyen özelleştirme uygulamaları, 2000'li yıllardan itibaren en karlı kuruluşların en önce satıldığı bir yağmaya dönmüştür" dedi. Koramaz, özelleştirme sürecinin boyutlarını şöyle anlattı: "Kamu kaynakları ve olanaklarıyla inşa edilen kurumlarımız, fabrikalarımız, enerji santrallerimiz, petro-kimya tesislerimiz, madenlerimiz, tarımsal işletmelerimiz tümüyle sermayeye aktarılmış, eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik gibi kamu hizmetleri de ticarileştirilerek birer rant kapısı haline getirilmiştir. Ülke topraklarının tamamının, tarım alanları, ormanlar, yaylalar, meralar, milli parklar ayrımı gözetmeksizin meta olarak değerlendirildiği, rant ve yağma ekonomisinin egemen olduğu bir süreç yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz."

2002 yılından itibaren tek başına iktidar olan AKP döneminde daha da ivmelenen bu sürecin sonuçlarına

dikkat çeken Koramaz, “Bu sürecin bizi getirdiği yer, yarattığı açlık, yoksulluk, işsizlik, güvencesizlik toplumsal yıkım bir yana, sanayiden tarıma, madencilikten enerjiye tüm üretim alanlarında dışa bağımlılığın daha da pekişmesi ve üretim yeteneğimizin aşındırılması oldu” ifadelerini kullandı. Koramaz, bu yağma ve talan sürecine eşlik eden gelişmeleri şöyle sıraladı: “Ülke yönetiminin giderek otoriterleşmesi; muhafazakârlık ve İslamiyetin itaatkâr ve kanaatkâr bir toplum inşa etmek için kullanılması; yolsuzlukları, ülke kaynaklarının peşkeş çekilmesini, iş cinayetlerini, ırkçı-gerici politikaları sorgulamayacak bir toplum yaratılması girişimleri bu sürece eşlik etti.” Gelineen noktayı şu sözlerle özetleyen Koramaz, “Ekonomisi tamamen çökertilmiş, hukukun siyasallaştığı, parlamenterin etkisizleştirildiği, anayasa ve yasaların anlamsızlaştırıldığı, tek adamın buyruğuyla yönetilen, aklın ve bilimin yerini hurafelerin, liyakatin yerini parti ve din devleti anlayışının aldığı, her alanda çeteleşen bir ülke tablosuyla karşı karşıyayız” dedi.

Kamunun elektrik kurulu gücündeki ve üretimdeki payının bugün yüzde 15-16'lara düştüğünü belirten Koramaz, “Daha da vahimi, elektrik sisteminin beyni, planlayıcısı ve operatörü konumundaki TEİAŞ'ın dahi özelleştirme kapsamına alınması, bu sürecin verdiği kritik ve geri dönüşü çok zor bir eşiği göstermektedir” uyarısında bulundu. “Kamuya ait elektrik üretim santralleri, bölgesel dağıtım şirketleri, stratejik madenler ve enerji nakil hatları birer birer, çoğu zaman usulsüz ve şeffaf olmayan yöntemlerle özel sektöre devredilmiş; kamusal kaynaklar ‘Yap-İşlet-Devret’ gibi modellerle, nesiller boyu süren yükümlülükler ve garantiler karşılığında özel tekellerin insafına terk edilmiştir” diyen Koramaz, TMMOB olarak her bir özelleştirme adımıyla bu süreci şiddetle eleştirdiklerini, uyardıklarını, hukuki ve toplumsal mücadele araçlarıyla karşı durmaya çalıştıklarını ancak kamusal aklın, mesleki birikimin ve toplum yararının sesinin ciddiye alınmadığını vurguladı.

Koramaz, Isparta'da yaşanan elektrik kesintisi örneğini vererek şunları söyledi: “Geçtiğimiz yıllarda Isparta'da yaşanan kar yağışının ardından, özelleştirilmiş bir dağıtım şirketinin yetersiz bakım, plansızlık ve kaynak ayırmama nedeniyle bir ilimiz günlerce elektriksiz kalmış, yurttaşlarımız kış koşullarında temel ihtiyaçlarını karşılayamaz, iletişim kuramaz hale gelmişti. Yine bu yıl dağıtım hatlarında gerekli bakımların yapılmaması sonucu elektrik kaynakları birçok orman yangını yaşadı. Bu yaşananlar tekil olaylar değildir. Benzer altyapı çöküşlerini deprem, sel gibi doğal afetlerde de görüyoruz. Stratejik sektörlerin kamu denetiminden ve planlamasından çıkartılması, sadece bir verimlilik veya maliyet meselesi değil, aynı zamanda bir ulusal güvenlik, toplumsal yaşam güvencesi ve insani kriz meselesidir.”

Enerji Hakkı ve Yeniden Kamulaştırma

Koramaz, bu karanlık tabloya karşı TMMOB'nin önerdiği alternatif modelin birkaç temel ilkele somutlaştığını belirterek şunları söyledi: “Öncelikle, enerji kamusal bir haktır. Tüm yurttaşların bu haktan eşit, ucuz, kaliteli,

sürekli ve kesintisiz bir şekilde yararlanabilmesi, devletin asli ve vazgeçilmez görevidir. Enerji tıpkı hava, su ve gıda gibi, piyasanın dalgalanmalarına ve tekellerin kar hırsına bırakılamayacak kadar yaşamsaldır. Enerji yoksulluğu çeken ailelere, asgari yaşam standartları için gerekli enerji bedelsiz olarak sağlanmalıdır.” İkinci olarak enerji sektörünün üretimden iletim ve dağıtıma, tüketimden fiyatlandırmaya kadar tüm aşamaları kapsayan bütüncül bir kamusal planlama ile yönetilmesi gerektiğini vurgulayan Koramaz, “Bu planlamanın temel ilkeleri; dışa bağımlılığın azaltılması, arz güvenliği, sürdürülebilirlik ve yenilenebilir kaynaklara öncelik verilmesi olmalıdır. Petrol, doğalgaz, kömür, hidrolik, rüzgâr, güneş, jeotermal gibi tüm enerji türlerinde, konunun uzmanları, bilim insanları ve meslek örgütlerinin etkin katılımıyla hazırlanacak bütüncül strateji belgeleriyle, ülkemizin enerji geleceği kamusal çıkar ekseninde şekillendirilmelidir” dedi. Koramaz, üçüncü ilkeyi ise şöyle açıkladı: “Bu yeni kamucu düzenin inşası, özel sektöre devredilmiş kamu varlıklarının, kamu yararı gözetilerek yeniden kamulaştırılması sürecini de içermelidir. ‘Yeniden Kamulaştırma’ talebimiz, bir nostalji değil, yaşanan felaketlerin ve krizlerin ışığında ortaya çıkan zorunlu bir toplumsal gerekliliktir. Enerji başta olmak üzere tüm stratejik sektörlerde özelleştirme politikalarına derhal son verilmelidir.” Koramaz, konuşmasını şu sözlerle tamamladı: “TMMOB, kuruluşundan bu yana, sermayenin dar ve bencil çıkarları karşısında kamunun ortak çıkarını, toplum yararını ve bilimin ışığını savunmuştur. Bu nedenledir ki, kamucu olan her şeye karşı açılan sistematik savaşta, bizler de hedef haline gelmiş bulunuyoruz. Özerk ve kamusal kuruluş kimliğimiz, merkezi yapımız, iktidarların yağma projelerinin önünde bir engel olarak görülmektedir. Ancak biz, bu kararlı duruşumuzdan asla taviz vermeyeceğiz. Enerjiyi bir meta değil bir hak olarak savunmaya devam edeceğiz.”

Kamusallığın Köşe Taşları Netleşmeli

Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş, açılısta gerçekleştirdiği konuşmasında dünyadaki konjonktürü değerlendirerek sözlerine başladı ve “Rusya-Ukrayna savaşı, Filistin halkı üzerinde İsrail'in uyguladığı soykırım, Suriye'deki iktidar değişikliği, Venezuela üzerinden tekrar yoğunlaşan ABD'nin tehdidi gibi gerçekler, otoriter iktidarların yükselişe geçtiği, tekrar duvarlarla çevrili çatışmalı bir dönemi ne yazık ki gösteriyor” dedi.

Ulutaş, 2008 dünya ekonomik krizinden bir türlü çıkılamayan ve neoliberal birikim rejiminin tıkanıp koşullarda kamusalılık üzerine tartışmanın önemini vurgulayarak şunları söyledi: “Buna karşı bir halkçı alternatifin de oluşmadığı koşullarda kamusalılık üzerine tartışmak çok önem arz ediyor. Çünkü siyasi iktidarların koruma duvarlarıyla tekrar ülkeleri bloklaştırdığı, otoriterleştiği, bir takım oligarşik yapıların siyasi iktidarlara el koyduğu, meclislerin işlevsiz hale geldiği bir ortamda bizde de varlık fonu benzeri yapılarla devletin ekonomiye müdahalesinin, sermayeyle ilgili müdahalesinin artmaya başladığı bir dönemi yaşıyoruz.” Ulutaş, kapitalizmin her dönem

ekonomiye sermaye lehine müdahale ettiği gerçeğinin bugün çıplak gözle görüldüğü bir tarihsel dönemde, “halkçı, emekçi, toplum yararına bir kamusalılığı köşe taşlarının daha fazla çizilmek, tartışılmak, netleşmek zorunda olduğu bir gerçek” ifadelerini kullandı. Sempozyum öncesinde Ekim ayı içerisinde “Kamu Yönetiminde Değişim ve Enerji Sempozyumu” gerçekleştirdiklerini belirten Ulutaş, “Bu etkinlik bugün enerji sempozyumuna giden köşe taşlarını oluşturmaya çalıştık” dedi.

Yapay zekâ teknolojilerinin bütün sektörleri yatay bir şekilde kesen dönüşümüne dikkat çeken Ulutaş, “Bu teknolojik dönüşüm enerji alanında da ciddi bir dönüşümü beraberinde getiriyor. Bir taraftan yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji üretiminde, özellikle elektrik üretiminde payının görece de olsa arttığı, dağıtık enerji yapılarının ortaya çıktığı, bunu mümkün kılan bilim ve teknolojilerin gelişmesiyle daha öncekinden farklı bir elektrik üretim modelinin etkisinin artmaya başladığını tespit etmek gerekiyor” diye konuştu. Ancak Ulutaş, bu dönüşümün kapitalist toplum içerisinde sınırları olduğuna dikkat çekerek önemli uyarılarda bulundu: “Demir-çelik, uzun mesafe ulaşım, plastik sanayi, amonyak üretimi ve çimento üretimi gibi çok temel sektörlerde hala sadece enerji üretimi açısından değil, fosil yakıtlarının prosesin kendisinde önemli bir işlev gördüğü, dolayısıyla teknik bir sınır olduğu bir gerçek.”

İspanya’daki sistem çökmesi örneğini veren Ulutaş, “Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretimindeki payının artması iyi bir gelişme olmakla birlikte, gerekli şebeke yatırımları ve önlemleri alınmazsa gerekli ne yazık ki daha öncekinden daha farklı, kırılgan bir şebekeye yol açtığı görülmüş oldu. Bu alanda sadece enerji kaynaklarından üretimin artmasının yetmediği, enerji depolama başta olmak üzere pek çok teknolojik gelişimin ve dönüşümün de buna eşlik etmesi gerektiği görüldü” uyarısında bulundu. Güneş panellerinin ve rüzgâr santrallerinin yapımında kullanılan nadir toprak elementlerinin madenciliklerinin de çevre üzerinde fosil yakıtlarla kıyaslanabilir felaketler yaratma riski taşıdığını belirten Ulutaş, “Kapitalist sistemin kendi içerisinde bu dönüşümü nihayetlendirmesi mümkün görünmüyor. Gelişmiş sermayenin üretim döngüsü içerisinde kar için üretim zorunluluğu içerisindeki kapitalist sistemin ancak kendi karını garanti edebildiği oranda bir dönüşümü gerçekleştireceği gerçeği düşünüldüğü zaman, ortada bir uygarlık krizinin

yaşanmakta olduğunu tespit etmek yanlış olmaz” değerlendirmesini yaptı.

“Emperyalist Kapitalizm Beş Temel Tekel Üzerinden Hegemonyasını Sağlıyor”

Ulutaş, Sovyetler Birliği’nin yıkılmasından sonra tek kutuplu dünyadaki geçiş dönemini yaşadktan sonra, 2008 ekonomik krizi ve arkasından yeniden çok kutuplu hale gelen dünyayı analiz ederek, Samir Amin’in tespitine atıfta bulundu: “Emperyalist kapitalizmin beş temel tekel üzerinden, bunların teknelci kontrolü üzerinden kendi hegemonyasını sağladığını söyleyebiliriz: Kitle imha silahları üzerindeki teknelci kontrol, kitle iletişim araçları üzerindeki teknelci kontrol, finansal sistem üzerindeki teknelci kontrol, teknoloji üretimi üzerindeki teknelci kontrol, doğal kaynaklar başta olmak üzere enerji kaynakları üzerindeki teknelci kontrol.”

Çok kutuplu hale gelen dünyada özellikle Çin’in bütün bu başlıklarda bir girişiminin olduğunu, yeni bir hegemon adayı olarak ortaya çıktığını belirten Ulutaş, “Çatışmalı süreçte ülkelerin ve coğrafyaların kendi bağımsızlıklarını koruyabilmek açısından bütün bu alanlarda, bu temel kapitalizme ve emperyalist merkezlere bağımlılık alanlarında kendi ulusal politikalarını yürütmek zorunda oldukları bir gerçek” dedi.

Ulusal Bağımsızlığı Tehlikeye Sokacak Kırılganlık Kaynağı: Özelleştirmeler

Özelleştirme politikalarının sadece enerji yoksulluğu, enerjide pahalılık gibi somut günlük sonuçları bir yana, temel altyapı alanlarında ülkeler için birer kırılganlık kaynağı olduğunu vurgulayan Ulutaş, elektrik üretiminde kamunun payının yüzde 12-13’lere düştüğünü, dağıtım şirketlerinin tamamen özelleştiğini, fiziki bir tekel olan elektrik şebekesinin özelleştirilmesi konusunda çalışmaların devam ettiğini belirterek şunları söyledi: “Bu özelleştirmelerin temel altyapı sektörlerinde ve insan hakkı olan bu alanlarda birer ulusal bağımsızlığı da tehlikeye sokacak kırılganlık kaynağı olduğunu tespit etmek ve bunu vurgulamak gerekiyor.”

Ulutaş, üç gün içerisinde Enerji Sempozyumu’nda halkçı bir kamuculuğu, toplumdaki birer kamuculuğu tartışmaya devam edeceklerini belirterek sözlerini şöyle tamamladı: Özelleştirme karşıtlığı ve kamunun bu alanda ana aktör olması gerektiği bir gerçek. Diğer taraftan biz yeniden kamusalılığı tartışırken, sadece bunların devletleşmesi ve devlet kontrolüne geçmesi değil, aynı zamanda çalışanların, bütün üretkenlerin kontrol edebildiği, demokratik yapıların da bu yeniden kamusallaşan alanda birer aktör olması gerektiği gerçek.”

Bir Ticari Meta Olarak Değil Temel İnsan Hakkı Olarak Enerji

Enerji Sempozyumu Yürütme Kurulu Başkanı Bülent Damar, konuşmasında enerjinin bir insan hakkı olduğunu vurgulayarak, “Enerji kullanımı bir insan hakkı ve enerji temin hizmeti bir kamu hizmeti olarak kabul edilmektedir. Enerji ticari bir mal olarak görüldükçe, kapitalizmin kar maksimizasyonu hirsına maruz kalmaya devam edecektir” dedi.

Damar, "Enerji konusunda alınan kararların önemli bir bölümü enerjiye ihtiyaç duyan, onu kullanan, bedelini ödeyen insanlara danışılmadan yapılmaktadır. İnsanlar gelen faturadaki artan elektrik fiyatı ile bilgilendirilmektedir" eleştirisinde bulundu.

Sempozyumun, enerjinin bir ticaret metası değil insana hizmet öznesi olduğu bir pencereden irdeleneceğini belirten Damar, "Bu açıdan ülkemizdeki belki de tek organizasyon olduğumuzu söylemekten gurur duymaktayım" ifadelerini kullandı.

Türkiye-İrak Petrol Hattı Skandalı

Sempozyumun açılışında konuşan CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz, AKP'nin enerji politikalarının ulusal ve uluslararası yolsuzlukların odağı haline geldiğini vurgulayarak, Türkiye-İrak ham petrol boru hattında yaşanan skandalın detaylarını kamuoyuyla paylaştı, yolsuzluk skandalını açıkladı. Yavuzılmaz'a göre, AKP 2014-2023 yılları arasında Irak merkezi hükümetinin izni olmadan Kuzey Irak petrolünün Ceyhan'dan satılmasına aracılık etti.

Yavuzılmaz daha çarpıcı bir detay paylaştı: Kürt Bölgesel Yönetimi'nin Türkiye'ye ödediği 2 milyar doların sadece 1 milyar doları BOTAS'a ulaşmış. Kalan 1 milyar dolar Jersey Adası'ndaki bir ara şirkete (TEC)

aktarılmış ancak izini kaybetmiş. "Aradaki 1 milyar dolar nerede? Bu para buharlaşmış vaziyette" dedi.

"Kapitalizm Ortadan Kaldırılmazsa Dünya Barbarlığa Sürüklenir"

SOL Parti Ekoloji Sözcüsü Sercan Dede, kapitalist sistemin dünyayı bir yok oluşa doğru sürüklediğini vurgulayarak, "Uzaya araçlar gönderen, insansız hava araçlarıyla bomba atan büyük devletler, egemen sınıflar bir taraftan da insanlığa sadece yoksulluk ve sefalet dayatmaktadır. 5 yıl önce pandemide, uzaya araç gönderen devletler kendi vatandaşına bir maske bile temin edememiştir" dedi.

"Daha fazla üretmek enerji sorununu çözemeyiz, daha az tüketerek enerji sorununu çözebiliriz" diyen Dede, Rosa Luxemburg ve Karl Marx'a atıfta bulunarak, "Eğer bu kapitalizm ortadan kaldırılmazsa, dünya bir barbarlığa ve tükenişe doğru ilerleyecektir" uyarısında bulundu.

Sempozyum, açılış konuşmalarının ardından "Enerji Kim İçin, Ne İçin, Nasıl?" sorusu ile başlayarak üçüncü gün boyunca dokuz oturumda gerçekleşti ve "Enerjinin Kamusallaştırılması Nasıl Sağlanacak" sorusuna yanıt arayarak sona erdi. Programı oluşturan oturumlardan bazıları özel oturumlar olarak hayata geçirildi. Jeoloji Mühendisleri Odası özel oturumunda "Petrol ve Gazın Jeopolitik Önemi ve Jeotermal Kaynaklar"; İnşaat Mühendisleri Odası özel oturumunda "Türkiye'de Hidroelektrik Santraller"; Meteoroloji Mühendisleri Odası özel oturumunda "İklim ve Enerji" başlıkları masaya yatırıldı. Sempozyumda temelde şu üç önerme öne çıktı: enerji kamusal bir hak olarak tüm yurttaşlara eşit, ucuz, kaliteli ve kesintisiz sağlanmalıdır; enerji sektörü üretimden tüketime bütüncül bir kamusal planlama ile yönetilmelidir; özel sektöre devredilmiş kamu varlıkları kamu yararı gözetilerek yeniden kamulaştırılmalıdır. Sempozyumda sunulan bildiriler ilerleyen günlerde Elektrik Mühendisleri Odası tarafından yayına hazırlanarak e-kitap olarak kamuoyu ile paylaşılacaktır.

AZİZ KONUKMAN İLE 2025 MERKEZİ BÜTÇESİ SEMİNERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Prof. Dr. Aziz Konukman sunumuyla TMMOB'nin düzenlediği "2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Üzerine Değerlendirmeler Semineri"; TMMOB ve Bağlı Odaların Yönetim, Onur, Denetleme Kurulu Üyeleri ve Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyelerinin katılımıyla MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde 16 Aralık 2025 tarihinde gerçekleştirildi.

"Bütçe, Ülkenin Kimin için Yönetildiğinin En Şeffaf Göstergesidir"

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşmasıyla başlayan seminerde Koramaz, bütçelerin yalnızca mali bir planlama olmadığını, aynı zamanda ülkenin siyasi tercihlerini ve sosyal adalet anlayışını yansıttığını vurguladı ve "Bildığınız gibi bir ülkenin bütçesi yalnızca mali bir planlama değil; o ülkenin siyasi tercihlerinin, sosyal adalet anlayışının, gelecek vizyonunun ve kimin için, ne için yönetildiğinin en şeffaf göstergesidir. Bu nedenle, halkın örgütlü temsilcilerinin

bütçe hazırlama süreçlerine katılım hakkı, demokrasinin ve halk egemenliğinin en temel göstergelerinden biridir. Ancak, uzun yıllardır bu hak fiilen gasp edilmiş; bütçeler bürokratik bir teamül olmaktan dahi çıkarılıp, siyasi iktidarın tek elden ve toplumsal katılımdan uzak hazırladığı bir 'sermaye ve rant transfer' belgesine dönüştürülmüştür." diye konuştu.

Koramaz sözlerini şöyle sürdürdü: "Sermaye için vergi cenneti, emekçi için vergi cehennemi anlayışı devam ediyor. Kamu kaynakları, kamu yararı gözetilmeden, rant projelerine, KÖİ denen soygun düzeneklerine aktarılmaya devam ediliyor. Sosyal devlet tasfiye edilirken eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik alanlarındaki ödenekler gerçek ihtiyaçların çok gerisinde bırakılıyor. Kısacası, 2026 bütçe tasarısı da, geçmiş yıllarda olduğu gibi, adaletsizliği, eşitsizliği ve sömürüyü kurumsallaştıran bir anlayışın ürünü olarak şekilleniyor."

Prof. Dr. Aziz Konukman, gerçekleştirdiği sunumda 2026 Yılı Merkezi Bütçe Kanun Teklifi'ni teknik veriler ışığında analiz ederek, hazırlanan bütçenin sınıfsal karakterini ve kamu kaynaklarının kullanımındaki tercihleri çarpıcı bir şekilde ortaya koydu. Konukman, bütçe ve Orta Vadeli Program (OVP) metinlerinde emeğin adının dahi geçmediğini belirterek, bu belgelerin "Post Washington Uzlaşması" gereği sermaye lehine şekillendiğini vurguladı.

Prof. Dr. Konukman'ın değerlendirmeleri ise şu şekildeydi; "Bütçe açığı ve vergi harcamaları (vazgeçilen vergiler) arasındaki ilişki hesaplamalara göre, 2026 yılı için öngörülen 2 trilyon 712 milyar TL'lik bütçe açığı, aslında bir zorunluluk değil, siyasi bir tercihin sonucudur. Eğer sermaye kesimine sağlanan muafiyet ve istisnalardan vazgeçilseydi, bütçe açık vermek bir yana, 884,4 milyar TL fazla verecekti. Bu durum, bütçe açığının temel nedeninin kamu harcamaları değil, sermayeden alınmayan vergiler olduğunu kanıtlar niteliktedir. Gelir kalemlerinin yüzde 85'inin vergi gelirlerinden oluşması ise finansman yükünün doğrudan halkın ve emekçinin sırtına yüklendiğini göstermektedir."

Konukman ayrıca, bütçe şeffaflığını zedeleyen ve kamuoyundan kaçırılan "gizli maliyetlere" de işaret etti. Konukman: "Özellikle Kur Korumalı Mevduat (KKM) yükünün Hazine'den alınıp Merkez Bankası'na devredilmesiyle bütçe açığının kağıt üzerinde düşük gösterilmeye çalışıldığı, ancak bu durumun para basımı yoluyla yine enflasyon ve halka yoksulluk olarak döneceği belirtildi. Benzer bir karartma, Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) projelerinde de

yaşanmakta; otoyol, köprü ve hastaneler için verilen döviz garantilerinin gelecek yıllardaki yükü bütçe raporlarında şeffaf bir şekilde yer almamaktadır.

Sonuç mevcut tablonun işsizlik, yoksulluk veya gelir adaletsizliğine çözüm üretmekten uzak olduğunu; aksine borçla finanse edilen ve sermayeye kaynak aktaran bir yapı kurduğunu ifade ederek, bütçenin halktan yana değil, sermayeden yana bir belge olduğunu verilerle bir kere daha teyit edilmiş oldu." diye konuştu.

Prof. Dr. Aziz Konukman'a Teşekkür Plaketi

Açılış konuşmasının ardından Prof. Dr. Aziz Konukman, 2026 Yılı Merkezi Bütçe Kanun Teklifi üzerine teknik ve politik değerlendirmelerini içeren sunumunu gerçekleştirdi. Sunumunda vergi adaletsizlikleri, teşvik sistemleri ve kamu harcamalarının dağılımına dair verileri katılımcılarla paylaşan Konukman, "Halk İçin Bütçe" mücadelesinin önemine değindi.

Söyleşinin tamamlanmasının ardından TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Prof. Dr. Aziz Konukman'a TMMOB örgütlülüğüne verdiği destek ve toplumcu duruşu nedeniyle bir teşekkür plaketi takdim etti.

Plaket töreninde konuşan Koramaz, Konukman'ın yalnızca bir akademisyen değil, meslek örgütünün onurlu bir neferi olduğunu belirterek şunları söyledi:

"Aziz Hoca, yalnızca bugün değil, yıllardır TMMOB ve bağlı odalarımızın düzenlediği sayısız etkinlikte, ülkenin neresinde olursa olsun, bilgisiyle, birikimiyle ve toplumcu duruşuyla bizlerle birlikte oldu. Akademik üretimini kürsüyle sınırlamayan, onu toplumsal sorumlulukla, emekten ve hakkaniyetten yana mücadeleyle birleştiren örnek bir aydın kimliğiyle hepimizin gönlünde taht kurdu. Zor zamanlarda yanımızda olan, sözünü eğip bükmeden hakikati cesaretle haykıran bu değerli isme minnet borçluyuz."

TMMOB ŞANLIURFA KENT SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB adına TMMOB Şanlıurfa İl Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen TMMOB Şanlıurfa Kent Sempozyumu, 13-14 Aralık 2025 tarihinde gerçekleştirildi.

Sempozyumun açılışında TMMOB Şanlıurfa İKK Sekreteri Rojbin Şahin, Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı M. Kasım Gülpınar, Harran Üniversitesi Rektörü Mehmet Tahir Güllüoğlu, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı M. Doğan Yetim ve TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Arif Balkanay birer konuşma yaptılar.

Aranın ardından başlayan ilk oturum “Şanlıurfa Kent Tarihi” ana başlığıyla Arş. Gör. Dr. Nazelin Pişkin moderatörlüğünde düzenlendi. Bu oturumda Prof. Dr. Mehmet Önal (Arkeolog-Harran Ören Yeri Kazı Başkanı) “Ortaçağda Harran”, Öğr. Gör. İhsan Şenocak (Mimar - Emekli Akademisyen) “Urfa’da Geleneksel Sivil Mimari”, Hatice Kübra İlhan (TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı - Cevher Mimarlık Ofisi) “Urfa Halilurrahman Su Yolu Aksının (Antik Daysan Nehri) Kentsel Doku Bağlamında İncelenmesi” sunumlarını gerçekleştirdiler.

İkinci oturum “Kent ve Tarım: Geleceğin Ortak Hikâyesi” ana başlığıyla Emine Aşit Büyükkırcalı moderatörlüğünde düzenlendi. Bu oturumda Hasan Maral (GAP İdaresi Bölge Başkanı) “GAP’la Değişen Coğrafya: Kırsal Kalkınma ve Kentleşme”, Prof. Dr. Mehmet Ali ÇULLU (Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi) “Mezopotamya’nın Bereketi: Şanlıurfa’nın Tarımsal Mirası, Geleceği ve Dijitalleşen tarım”, Prof. Dr. Ali Rıza Öztürkmen “Kentleşme ve Tarım: Şanlıurfa’da Toprağın Korunması ve Sürdürülebilirlik” konu başlıklarında sunumlar yaptılar.

Üçüncü oturum “Doğal Afetler ve Yönetimi” ana başlığıyla Prof. Dr. Recep Kadir Pekgökgöz moderatörlüğünde düzenlendi. Bu oturumda Doç. Dr. Arda Burak Ekmen “Deprem Zemin ve Yapı İlişkisi”, Dr. Öğr. Üyesi M. Şefik İmamoğlu (Dicle Üniversitesi Mühendislik Fakültesi) “Urfa’nın Depreselliği ve Riskli Faylar”, Selehaddin Şansal “Şanlıurfa’da 6 Şubat Kahramanmaraş Depremlerinde Yıkılmış ve Ağır Hasar Görmüş Yapıların Genel Değerlendirmesi” başlıklı sunumlarını gerçekleştirdiler ve sempozyumun ilk günü tamamlandı.

İkinci gün dördüncü oturumla başlayan sempozyumda “Turizm Planlama ve Kent Estetiği” ana başlığıyla Prof. Dr. Sedat Benek moderatörlük görevini üstlendi. Aslı Özbay “Tarihi Kent Merkezinin Turizm ile İlişkisi”, Doç. Dr. Seyit Ahmet Solmaz (Harran Üniversitesi Turizm Fakültesi) “Şanlıurfa’da Kent Estetiği, Turizm ve Destinasyon İmajı: Görünen Şehir Deneyimlenen Şehre”, Doç. Dr. Emrah Yalçınalp (Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi) “Turizmde Marka Olmaya Giden Yol: Potansiyel ve Niyet” başlıklarında sunumlar yaptılar.

Beşinci oturum “Hava Kalitesi ve İklim Değişikliği” ana başlığında düzenlendi. of. Dr. Abdurrahman Bayram moderatörlüğünde düzenlenen oturumda Doç. Dr. Tuba Rastgeldi Doğan (Harran Üniversitesi Mühendislik Fakültesi) “Deprem Bölgesinde Bina Yıkım ve Enkaz Kaldırma Kaynaklı Solunabilir Partikül Maddelerin İçeriği”, Doç. Dr. Melik Kara (Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi) “Şanlıurfa İlinde Partikül Madde Kaynaklarının Belirlenmesi ve Çöl Tozu Taşınımaları ile İlişkilendirilmesi”, Çevre Yüksek Mühendisi Mehmet Demir (Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Daire Başkanı) “İklim Değişikliğine Karşı Stratejik Entegre Yaklaşımlar: Şanlıurfa Örneği” konularıyla sunumlar yaptılar.

“Akıllı Kent ve Ulaşım Önerileri” ana başlığında Mesut Kaya moderatörlüğünde düzenlenen altıncı oturumda; Prof. Dr. Abdulkadir Güzel “Şanlıurfa Şehrin Kuruluşuna Etki Eden Coğrafi Faktörler”, Cihan Alıcı (Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Eski Başkanı) “Akıllı Ulaşım” ve Prof. Dr. Mithat Arman Karasu “İmar Planlarının Uygulanması ve Ulaşım Sorunu :Şanlıurfa Örneği” konularında sunumlar yaptılar.

Son oturum “Şanlıurfa’nın Kentsel Sosyolojisi” ana başlığında Yaşar Karadağ moderatörlüğünde düzenlendi. Bu oturumda Prof. Dr. Mahmut Kaya (Harran Üniversitesi Sosyoloji Bölümü) “Göç, Kent ve Sosyal Dışlanma”, Prof. Dr. Esra Siverekli (Gaziantep Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) “Şanlıurfa’nın Sosyo - Ekonomik ve Demografik Görünümü”, Doç. Dr. Fatma Çakmak (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi) “Kent ve Din İlişkisi” sunumlar yaptılar.

Şanlıurfa’nın tarihsel, mekânsal, çevresel ve toplumsal sorunlarının çok yönlü biçimde ele alındığı, yoğun katılımlı geçen TMMOB Şanlıurfa Kent Sempozyumu’nda kentin mevcut durumu ve geleceğine ilişkin önemli değerlendirmeler yapıldı. İki gün süren sempozyum boyunca, disiplinler arası bir yaklaşımla kentleşme süreçleri ele alınırken; Şanlıurfa’nın özgün yapısı, karşı karşıya olduğu sorunlar ve çözüm önerileri bilimsel bir zeminde tartışıldı. Yoğun katılımla gerçekleşen oturumlar, katılımcıların soru ve katkılarıyla zenginleşti. Teşekkür Konuşması sonrası sempozyum son buldu.

Sempozyumda TMMOB adına bir konuşma gerçekleştiren TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Arif Balkanay şunları ifade etti:

“Saygıdeğer Konuklar,
Değerli Meslektaşlarım,
Kıymetli Katılımcılar,

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum.

Bugün, insanlık tarihinin en eski yerleşimlerinden biri olan bu kadim kentte, Urfa’da bir aradayız.

Göbeklitepe’nin binlerce yıllık bilgeliliğini, Harran Ovası’nın bereketini, Balıklıgöl’ün kültürel hafızasını ve Mezopotamya’nın ortak mirasını taşıyan bu kent, yalnızca Türkiye’nin değil tüm insanlığın geçmişine ışık tutan eşsiz bir merkezdir.

Böylesi bir tarihsel zenginliğin ortasında kentimizin bugününü ve geleceğini bilimsel bir zeminde tartışacak olmak, sempozyumumuzu çok daha anlamlı kılmaktadır.

Bu etkinliğin Urfa İl Koordinasyon Kurulumuzun ev sahipliğinde gerçekleşiyor olmasını değerli buluyor; İKK sekreteryasına, odalarımızın yöneticilerine, çalışanlarına, düzenleme kurulundaki tüm arkadaşlarıma ve sempozyuma katkı sunacak tüm bilim insanlarına içtenlikle teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar, Kıymetli Meslektaşlarım,

TMMOB olarak kent sempozyumlarını yalnızca teknik bilgilerin paylaşıldığı toplantılar olarak görmüyoruz.

Bu sempozyumlar, kentlerin sorunlarını bütünlüklü bir yaklaşımla ele aldığımız, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı birikimini toplum yararı doğrultusunda ortaklaştırdığımız önemli platformlardır.

Çünkü bizler, mesleki birikimini kamusal sorumluluk olarak gören bir örgüt geleneğinin temsilcileriyiz.

Kent sempozyumları, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanlarının yalnızca teknik meselelerini değil; kentlerin sosyal, ekonomik, kültürel ve çevresel bütünlüğünü ele aldığımız ortak üretim zeminleridir.

Bizler bu sempozyumlarda, “nasıl bir kentte yaşamak istiyoruz?” sorusuna yanıt ararken, aynı zamanda “nasıl bir geleceği birlikte kurabiliriz?” sorusunu da tartışıyoruz.

Çünkü TMMOB örgütlülüğü için kentler yalnızca yapılar bütünü değil; toplumsal yaşamın, adaletin, dayanışmanın ve ortak hafızanın mekânıdır.

Urfa’nın güçlü tarihsel kimliği, tam da bu nedenle bizim için özel bir anlam taşımaktadır.

İnsanlık tarihinin en eski yerleşimlerinden biri olan bu bölge; tarımın, yerleşik hayatın, üretimin ve kültürel etkileşimin ilk biçimlerine ev sahipliği yapmıştır.

Ancak böylesine köklü bir hafızanın üzerine kurulan bugünün kenti; hızlı nüfus artışı, düzensiz göç, denetimsiz yapılaşma, ekonomik dönüşüm ve iklim krizi gibi çok boyutlu baskılarla karşı karşıyadır.

Son yıllarda artan nüfus, kent merkezinde ve çeperlerinde yoğun yapılaşma baskısı yaratmış; barınma ihtiyacının büyümesi plansız konut alanlarını tetiklemiştir.

Göç hareketleri sosyal hizmetlerin kapasitesini zorlamakta; altyapı, ulaşım, eğitim ve sağlık gibi temel alanlarda ciddi yetersizliklere yol açmaktadır.

Hizmetlere erişimdeki eşitsizlik ise mekânsal parçalanmayı ve toplumsal kutuplaşmayı artırmaktadır.

Tüm bu tabloyu yalnızca demografik değişimle açıklamak mümkün değildir. Urfa’nın yaşadığı dönüşüm, 1980 sonrası uygulanan neoliberal politikaların doğrudan bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Kamu planlamasının geri çekilmesi, üretim odaklı politikaların terk edilmesi ve doğal kaynakların ticarileştirilmesi; kentin hem ekonomik yapısını hem de çevresel sürdürülebilirliğini derinden etkilemektedir.

GAP’ın başlangıçta öngördüğü kalkınmacı hedeflerin tamamı hayata geçirilememiş; bölgesel eşitsizlikleri azaltma yönündeki amaçlar zamanla geri plana itilmiştir.

Bugün Harran Ovası’nda karşı karşıya kaldığımız su krizi; tarımın sürdürülebilirliğini tehdit etmekte, üreticiyi yoksullaştırmakta ve kırsal göçü artırmaktadır.

Kaçak sondajlar, yanlış sulama teknikleri, yeraltı su seviyesindeki düşüş ve iklim krizinin etkileri bu coğrafyanın geleceğini ciddi biçimde risk altına almaktadır.

Değerli Konuklar,

Urfa yalnızca tarım ve üretim kenti değildir.

Aynı zamanda eşsiz bir kültürel miras alanıdır. Göbeklitepe, Haleplibahçe mozaikleri, Balıklıgöl havzası ve tarihi Urfa evleri; kontrolsüz projeler, yanlış planlama kararları ve rant baskısı nedeniyle tehdit altındadır.

Kültürel mirasın korunması bir lüks değil, bu kentin tarihsel sorumluluğudur.

Ancak turizmin ekonomik getirisine indirgenen yaklaşımlar, binlerce yıllık hafızayı geri dönüşü olmayan biçimde tahrip etme riski taşımaktadır.

Tüm bu örnekler bize şunu göstermektedir: Kentin kültürel mirası nasıl plansız müdahaleler karşısında kırılırsa, aynı plansızlık ve rant baskısı kentin tamamını da benzer biçimde savunmasız bırakmaktadır.

Kent bütünlüğünü gözetmeyen, bilimsel temelden uzak kararlar yalnızca kültürel dokuyu değil; yaşam alanlarımızı, yapılarımızı ve güvenliğimizi de tehdit etmektedir.

Bunun en yıkıcı sonuçlarını 6 Şubat depremlerinde gördük ne yazık ki...

6 Şubat depremleriyle birlikte yılların rant odaklı politikalarının, imar aflarının, denetimsizliğin ve bilimsiz planlamanın acı sonuçlarını çok daha görünür hâle getirmiştir.

Urfa, bu büyük yıkımın etki alanında yer alan kentlerden biridir.

Hepiniz hatırlarsınız; 6 Şubat depreminin hemen ardından yaşanan sel felaketinde 21 yurttaşımızı yitirdik.

Peş peşe yaşanan bu acı tabloya karşı yaptığımız tüm açıklamalarda ve hazırladığımız raporlarda ısrarla vurguladık: Bu felaketin temel nedeni, çarpık ve rant odaklı kentleşme politikalarıdır.

Tam da bu nedenle özellikle bir kez daha vurgulamak isterim:

TMMOB, sağlıklı, yaşanabilir ve güvenli kentler yaratılmasını; kentsel yaşam kalitesinin yükseltilmesini

ve kent halkı ile emek-meslek örgütlerinin karar alma süreçlerine demokratik katılımını sağlayacak bir anlayışın geliştirilmesini temel bir gereklilik olarak görmektedir.

Bugün kentlerimizin her zamankinden fazla toplumcu, demokratik ve halkçı bir yerel yönetime ihtiyacı vardır.

Bu anlayış; katılımcılığı güçlendiren, toplumun farklı kesimlerine karar alma, uygulama ve denetleme süreçlerinde söz hakkı tanıyan politika ve uygulamaların hayata geçirilmesi demektir.

Kentlerin geleceği ancak bilimsel planlama, kamusal denetim, toplumsal katılım ve kamu yararı temelinde şekillenebilir.

Bu nedenle dirençli bir Urfa için, merkezi ve yerel yönetimlerin TMMOB ve bağlı odalarla birlikte, aklın, bilimin ve tekniğin izinde kamucu politikalar doğrultusunda ortak hareket etmesi zorunludur.

Değerli Konuklar,

Sempozyum vesilesiyle bugün attığımız her adım, ortaya koyacağımız her öneri, alacağımız her karar Urfa'nın geleceğine doğrudan etki edecektir.

Bu sempozyumun çıktılarının yalnızca raporlara, arşivlere ya da seminer notlarına dönüşmesini değil; kentin geleceğini şekillendiren yol haritalarına, uygulama planlarına, politika önerilerine dönüşmesini diliyoruz.

Sözlerimi tamamlarken; Urfa'ya yaraşır sağlıklı, güvenli, adil, dirençli ve kültürel mirasını koruyan bir kent düzeni için birlikte mücadele edeceğimizi bir kez daha vurguluyor, sempozyumumuzun başarılı geçmesini diliyor, hepimizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum."

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: 10 EKİM ANKARA GAR KATLIAMI DAVASINDA ADALET VE HAKİKAT MÜCADELEMİZ DEVAM EDİYOR!

DİSK, KESK, TMMOB, TTB; 19 Aralık 2025 tarihinde yaptıkları açıklamayla, 10 Ekim Ankara Gar Katliamı'nda on yıldır örtbas edilmeye çalışılan kamu görevlisi sorumluluğunun artık yargı kararlarıyla görünür hale geldiğini vurgulayarak, ceza soruşturmasının önünü açan bu kritik gelişme ve adalet mücadelesinin sürecini kamuoyuyla paylaştı.

**BASIN
AÇIKLAMASI**

DİSK-KESK-TMMOB-TTB:

**10 EKİM ANKARA
GAR KATLIAMI DAVASINDA
ADALET VE HAKİKAT MÜCADELEMİZ
DEVAM EDİYOR!**

DİSK-KESK-TMMOB-TTB olarak çağrıcısı olduğumuz, onlarca kurumun desteklediği ve on binlerce insanın katıldığı 10 Ekim 2015 "Emek, Barış ve Demokrasi" mitingimize yönelik saldırı sonucu Cumhuriyet tarihinin en büyük katliamı yaşandı. Katliam 104 arkadaşımızı fiziken aramızdan kopardı. Sayısız arkadaşımız yaralandı, hayatlar parçalandı. Onarılması mümkün olmayan derin acılar bıraktı.

Acılarımızın dinmemesinin en önemli nedenlerinden biri de yargı sürecinde yaşananlardır.

İlk andan itibaren Haziran seçimlerinden Kasım seçimlerine giderken gerçekleşen katliamın kamu görevlilerinin bilgisi ve dahli olmadan

gerçekleştirilemeyeceğini belirterek, sorumlular cezalandırılınca kadar adalet mücadelesine devam edeceğimizi söyleyerek her düzeyde hukuki mücadele yürüttük. Ancak kamu otoritesi her aşamada resmî kurumların sorumluluğunun üzerini ısrarla örtmeye çalıştı. Maalesef adli ve idari yargı birimleri de bu yönde bir tavır içinde oldu.

Oysa ülke tarihinin en büyük katliamlarından biri olan bu saldırıyla ilgili elde edilen bulgular, saldırının aylar öncesinden planlanmaya başladığını, birçok ili kapsayan hazırlık faaliyetleri yürütüldüğünü, katliamı gerçekleştirmek için yüzlerce kilometre yol kat edildiğini ortaya koymuştur. Soruşturma ve dava aşamalarında elde edilen bulgular içerisinde, katliamcılarının birçok faaliyetinden güvenlik birimlerinin haberdar olduğu da yer almış, ancak katliamın önlenmesi için hemen hiçbir çalışma yapılmadığı da görülmüştür.

Bir kısmı müfettiş raporlarına da yansıyan kamu görevlilerinin ihmali davranışları nedeniyle yaptığımız suç duyuruları ya takipsizlikle sonuçlanmış ya da valiliklerce soruşturma izni verilmemiştir.

Nihayet yüreklerimize bir nebze olsun su serpen bir gelişme yaşandı. Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi; Gaziantep Valiliği'nin ihbarı görmezden gelen üç güvenlik görevlisi hakkında soruşturma izni vermeme işlemini iptal ederek katliamda sorumluluğu bulunan Gaziantep İl Emniyet Müdür Yardımcısı, Terörle Mücadele Şube Müdürü ve Terörle Mücadele Şube Müdür Yardımcısı hakkında ceza soruşturması yapılmasına dair kesin kararını verdi.

Kararda, açıkça, bombacıların satın aldığı gübrenin satıcısı tarafından terör eyleminde bulunabileceğine dair net bir ihbarda katillerin bilgilerinin güvenlik görevlilerine bildirilmesine rağmen, kolluk görevlilerinin görevlerini yapmayarak katliama giden yolda çok ağır sorumluluklarının bulunduğu kabul edilerek CMK 161 çerçevesinde yargılanmaları gerektiğine hükmedildi.

Adalet ve Hakikat Mücadelemiz Devam Ediyor!

10 yıldır devam eden yargı sürecinde ilk kez kamu görevlilerinin yargılanmasının önünü açacak bu kararın önemli olduğu açıktır. Kaldı ki, karar sadece 10 Ekim Katliamı davasını değil, bütün benzeri katliam davalarını etkileyecek bir karardır ve bu karar 10 Ekim Ankara Garı Katliamı ailelerinin, yaralılarının, avukatlarının ve mitingin çağırıcısı olan DİSK, KESK, TMMOB, TTB'nin kararlılığının ve çabalarının bir sonucudur.

Daha fazla gecikmeksizin katliamın gerçekleşmemesi için önlemler almayan, adli ve idari süreçleri başlatmayan tüm güvenlik görevlileri ve idareciler hakkında etkin bir soruşturma yapılması için gerekli adımlar atılmalıdır. Bu durum, işlenen suçların cezasız kalmamasının yanı sıra, kamu görevlilerini harekete geçirmeyen nedenlerin ortaya çıkartılması, ihmalin niteliği ve boyutlarının belirlenebilmesi açısından da hayati önem taşımaktadır.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB olarak; adalet mücadelesine devam edeceğimizi, tüm sorumlulardan hesap soracağımızı bu vesileyle bir kez daha hatırlatırız.

DİSK - KESK - TMMOB - TTB

TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2025 GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası sekreteryalığında düzenlenen TMMOB Sanayi Kongresi, "Emperyalizmin Yeni Biçimleri ve Sanayileşme Stratejileri" ana temasıyla 19-20 Aralık 2025 tarihlerinde MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Kongrenin açılışında MMO Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Yener ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz birer konuşma yaptılar.

Kongrede ele alınan konuların başında emperyalizmin yeni döneminin özellikleri; küresel rekabet ve hegemonya mücadelesinde sanayi politikalarının, teknoloji ve yapay zekânın, nadir toprak elementleri dahil kritik malzemelerin yeri ve önemi geliyor. Türkiye özgülünde emek, meslek, meslektaş durumu; sanayinin mevcut durumu ve kamucu alternatif; kamu maliyesi, teşvikler ve ar-ge politikaları ile elektronik, tekstil ve kimya sektörleri üzerine raporların sunulduğu kongre kamuoyuna açık olarak yapıldı.

İlk olarak Selçuk Soylu'nun yapacağı Emperyalizmin Yeni Halleri başlıklı açılış oturumunda Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu ve Prof. Dr. Seyhan Erdoğan birer konuşma yaptı.

Yöneticiliğini S. Melih Şahin'in yaptığı Küresel Hegemonya Mücadelesinde Sanayi Sektörü

Dinamikleri başlıklı oturumda Dr. Oktay Küçükkiremitçi İmalat Sanayi Sektörlerinin Arz ve Talep Fonksiyonları, Mustafa Tunçgenç Hegemonya Savaşları Ortamında Sanayiye Doğrudan Etkileyebilecek Rekabet Alanları;

Yöneticiliğini Ali Ekber Çakar yaptığı Hegemonya Mücadelesinin Aracı Olarak Teknoloji ve Malzemeler, Tolga Mırmırık Hegemonya Artık Yapay Zekâda, Nilgün Ercan Karbonsuzlaştırma Teknolojileri ve Kritik Malzemeler, Prof. Dr. Cemil Hakan Gür Malzemeler ve Uygarlıkların Hakimiyeti: Malzemelerin Tarihi Şekillendiren Rolü başlıklı sunumlarını yaptılar.

Kongrenin ikinci gününde yöneticiliğini Kaya Güvenç'in yaptığı Emek, Meslek, Meslektaş Nereye başlıklı ilk oturumda Ezgi Kılıç MMO Üyesi Mühendisler Araştırması, Prof. Dr. Serkan Öngel Yapay Zekanın Üretim Süreçlerinde Kullanılmasının İşçiler Üzerindeki Etkileri: Metal Sektörü Örneği;

Yöneticiliğini Oğuz Türkyılmaz'ın yaptığı Türkiye Sanayisi Mevcut Durum ve Kamucu Alternatif başlıklı oturumda Prof. Dr. Özgür Orhangazi Kamusal Üretim, Planlama ve İhtiyaçlar Üzerinden Kamucu Alternatif Ekonomi ve Sanayi Stratejisi-Programı, Doç. Dr. Ümit Akçay Sanayi Politikaları Geri mi Dönüyor? ABD ve Avrupa'daki Gelişmeler ve Türkiye;

Yöneticiliğini Prof. Dr. Aziz Konukman'ın yaptığı Kamu Maliyesi, Teşvikler ve Ar-Ge Politikaları başlıklı oturumda Prof. Dr. Oğuz Oyan Sanayi ve Teknoloji Politikalarında Kamu Ekonomisinin Artan Rolü, Hasan Hilmi Akın (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürü) Mevzuat ve Bakanlık Çalışmaları, Prof. Dr. Hakan Yılmaz (TEPAV) Yatırım Teşvik Programlarının Etkinlik Temelinde Mali Değerlendirmesi: Attığımız Taş ve Ürküttüğümüz Kurbaga Meselesi ve Tercihler Etkisi;

Yöneticiliğini Nadir Avşaroğlu'nun yaptığı Sektörel Raporlar başlıklı oturumda Elektrik Mühendisleri Odası Elektronik Sanayi Sektör Raporu, Tekstil Mühendisleri Odası Tekstil Sektöründe Türkiye'nin Nabızı ve Kimya Mühendisleri Odası Kimya Sanayi Sektör Raporu sunumlarını yaptılar.

Kongre, yöneticiliğini Prof. Dr. Aziz Konukman'ın yaptığı Kapanış Forumu ile sona erdi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz Kongrenin açılışında şöyle konuştu:

“Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

TMMOB Sanayi Kongresi 2025'in açılış oturumuna hepiniz hoş geldiniz.

İlki 1962 yılında düzenlenen ve 1987 yılından bu yana da TMMOB adına Makina Mühendisleri Odamız tarafında düzenli olarak gerçekleştirilen bu kongreler sanayileşmeye salt sermaye odaklı bir gözle bakmayan; insanı, emeği, doğayı ve kamusal çıkarı merkeze alan bir kalkınma anlayışının sesi, nefesi ve aklı olmuştur.

Ne yazık ki, bugün ülkemizde bu anlayışın tam karşısında duran bir tercih hâkim:

Planlı sanayileşmeden bilinçli bir şekilde vazgeçilmiş; kamu iktisadi teşebbüsleri özelleştirme adı altında tasfiye edilmiş; üretim ekonomisi yerine rant, talan ve yağma üzerine kurulu bir ekonomik model ikame edilmiştir.

Bu süreç, yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda toplumsal dokuyu parçalayan, teknik alt yapımızı, mühendislik birikimimizi, üretim yeteneğimizi aşındıran ve ülkeyi teknolojik bağımlılık sarmalında daha derinlere çeken bir yıkım sürecidir.

İşte tam da bu nedenle, “Halk için sanayi, barış için teknoloji, yaşam için üretim” şiarıyla böylesi kongreleri ısrarla ve kararlılıkla gerçekleştirmek bir fikir alışverişi zeminini yaratmanın yanı sıra, halktan yana bir alternatif arayışının da somut bir ifadesidir.

Bu vesileyle, bu önemli ve anlamlı etkinliğin örgütlenmesinde büyük emekleri olan Makina Mühendisleri Odamızın Yönetim Kurulu'na, çalışanlarına, kongremizin tüm kurul üyelerine, kongre sekreterlerimize, bilgi ve birikimlerini bizlerle paylaşacak değerli bilim insanlarına ve konuşmacılarımıza, katkı sunan herkese en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Kongremizin bu yılki temasını son derece kritik ve güncel bir konu olan “Emperyalizmin Yeni Biçimleri ve Sanayileşme Stratejileri” olarak belirledik.

Oda Başkanımız, kongremizin ruhunu ve güncel önemini son derece net bir şekilde ortaya koydu.

Ben de TMMOB'nin tarihsel perspektifinden ve kamucu duruşundan hareketle, içinde bulunduğumuz tarihsel dönemeci, bu dönemecin Türkiye sanayiine ve toplumuna dayattığı ağır bedelleri ve çıkış yollarımızı daha detaylı bir şekilde ele almak istiyorum.

Evet, arkadaşlar, emperyalizm artık yepyeni, çok daha sinsi, çok boyutlu ve iç içe geçmiş bir evreye girmiş durumda.

Karşımızda artık sadece geleneksel askeri işgaller veya açık ekonomik sömürü yok. Şimdi, dijital çağın olanaklarıyla donanmış, çok daha sofistike bir tahakküm mekanizmasıyla karşı karşıyayız.

ABD'nin 2025 Ulusal Güvenlik Stratejisi'nin de açıkça ilan ettiği gibi, neoliberal küreselleşme dönemi kapanmış, yerini devletlerin doğrudan teknoloji ve askeri-sanayi rekabetine dahil olduğu yeni bir "stratejik rekabet" dönemi almıştır.

Bu rekabetin odağında ise birkaç temel eğilim var:

Birincisi, teknolojik ve dijital tekelliktir. Artık az sayıda dev küresel şirket, yapay zekâ, büyük veri, dijital platformlar, bulut bilişim ve ileri yarı iletken teknolojiler üzerinden neredeyse mutlak bir kontrol kurdu.

Bu kontrol, sadece piyasaları değil, bireylerin özel hayatını, ulusların siber güvenliğini, toplumsal algıyı ve siyasi tercihleri şekillendiren devasa bir güce dönüştü. Bu, 'veri sömürgeciliği' dediğimiz yeni bir emperyalizm biçimidir.

İkincisi, 'yeşil ekonomi' ve 'iklim değişikliği' kisvesi altında kurulmak istenen yeni sömürü düzenidir. İklim krizi elbette gerçek ve ciddi bir tehdittir.

Ancak emperyalist merkezler, bu haklı kaygıyı, gelişmekte olan ülkelerin sanayileşme olanaklarını kısıtlamak, onlara yüksek teknoloji transferini engellemek ve karbon vergileri gibi araçlarla yeni bir finansal sömürü mekanizması yaratmak için kullanmak istiyor. Bu, 'yeşil emperyalizm' olarak adlandırılabilir bir yaklaşımdır.

Üçüncüsü, 'değer zincirleri' adı altında örgütlenen yapısal bağımlılıktır. Küresel üretim, son derece kırılgan ve kontrol edilebilir 'değer zincirleri' halinde parçalanmış durumda.

Türkiye gibi ülkeler, bu zincirlerin genellikle düşük katma değerli, emek-yoğun, ara işlem basamaklarına sıkıştırılıyor. Yüksek teknoloji, marka değeri ve asıl kârı yaratan kritik uçlar ise emperyalist merkezlerde tutuluyor. Bu, kalıcı bir orta gelir tuzağı ve dış ticaret açığının yapısal nedenidir.

Ve dördüncüsü, en tehlikelisi, savaş ve militarizmin kalıcı bir olgu haline getirilmesidir. Yeni emperyalist rekabetin en belirgin ve kanlı tezahürü, küresel düzeyde yeniden hız kazanan silahlanma yarışı ve bölgesel savaşlardır.

Ukrayna'da, Filistin'de, Sudan'da, Afrika'nın çeşitli bölgelerinde yaşanan trajediler, kaynak ve etki alanı paylaşım mücadelesinin acımasız yüzüdür.

Dikkatle analiz ettiğimizde, bu çatışmaların basit "bölgesel anlaşmazlıklar" olmadığı, aksine küresel güç dengelerini yeniden şekillendirmeye yönelik planlı müdahaleler olduğu görülecektir.

ABD'nin dilinin açıkça "stratejik rekabet" ve "devletler arası çatışma"ya dönmesi, Avrupa'da ülkelerin toplu halde savaşa hazırlık açıklamaları yapması, bu durumun resmi itirafıdır.

ABD'nin Orta Doğu temsilcisinin "ulus-devletlerin engel olduğu" ve "yeni bir bölgesel düzenleme zamanının geldiği" yönündeki sözleri, bizim için çok net ve ürkütücü bir uyarı işaretidir. Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) hayali bitmemiş, yalnızca araçları ve kılıfları değişmiştir.

Sevgili Arkadaşlar,

Ülkemiz bu çok boyutlu tabloda, yanlış tercihler ve derin bağımlılıklar nedeniyle emperyalizmin bu yeni biçimlerine karşı tümüyle savunmasız bırakılmakta, ve maalesef bu tehlikeli oyunun bir parçası haline getirilmeye çalışılmaktadır.

Bugün "yerli ve milli" söylemiyle meşrulaştırılmaya çalışılan silahlanma politikaları aslında emperyalist sistemin ve imzalanan askeri angajmanların Türkiye'ye biçmiş olduğu taşeronluk rolünün bir parçasıdır. Irak, Libya, Suriye gibi ülkelerde yaşanan yıkıma verilen destek; Suriye'nin rejim değişiminde oynanan rol, İsrail'le sürdürülen ilişkiler, NATO bağlamındaki askeri angajmanlar ve en son Cumhurbaşkanı'nın Trump'la buluşmasında ele alınan konular ve verilen tavizler bu durumun en açık göstergeleridir.

Ülke sanayisinin durumu da içler acısıdır. GSYH içinde imalat sanayii ve tarımın payı sistematik olarak düşürülmüş, ekonomimiz inşaat, ithalat, finans ve düşük katma değerli hizmetlere dayalı kırılgan bir yapıya evrilmiştir.

Sanayide istihdam edilen nitelikli işgücünün oranı gerilemektedir. Kaynaklar, üretken yatırımlar yerine, spekülasyon alanlarına ve hiçbir toplumsal gereksinime dayanmayan ve artık bir soygun düzeneği haline gelen Kamu-Özel İşbirliği (KÖİ) projelerine aktarılmaktadır.

İlaç hammaddesinden yazılıma, ileri mühendislik ürünlerinden yarı iletkenlere kadar hemen her yüksek teknoloji alanında dışa bağımlılığımız katlanarak artmaktadır.

Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) harcamalarının GSYH içindeki payı ve niteliği, gerçek bir teknolojik atılım için son derece yetersizdir.

Dahası, üniversitelerimiz ve araştırma merkezlerimiz, piyasanın kısa vadeli ve çoğu zaman taklitçi taleplerine mahkûm edilerek, temel ve uzun vadeli bilimsel araştırma kapasitelerinden, eleştirel düşünceden ve toplumsal fayda üretme misyonundan uzaklaştırılmaktadır.

Bu durum, emperyalizmin yeni teknolojik tahakkümüne karşı en büyük ve en tehlikeli zaafımızdır.

Peki, TMMOB olarak bu karanlık tabloya karşı bizler ne öneriyoruz? Nasıl bir yol haritası çiziyoruz?

Bizim savunduğumuz model, salt teknik ve ekonomik bir programın çok ötesinde, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti çerçevesinde kurgulanmış kapsamlı bir toplum sözleşmesidir. Bu modelin temel taşlarını ve somut adımlarını şöyle özetleyebiliriz:

Her şeyden önce, tam bağımsızlık ekseninde, katılımcı ve bilimsel bir ulusal planlamaya acilen ihtiyacımız var.

Beş yıllık kalkınma planlarını yeniden etkin, bağlayıcı ve yönlendirici ana araçlar haline getirmeliyiz. Bu planlar, katılımcı demokrasi anlayışıyla; sendikaların, meslek odalarının, üniversitelerin, üretici ve tüketici kooperatiflerinin ve demokratik kitle örgütlerinin etkin katılımcısı olduğu bir süreçle hazırlanmalıdır.

Planlamanın stratejik odağına ise, geleceği şekillendirecek ileri teknoloji alanları ile (sağlık, eğitim, gıda, barınma, ulaşım, enerji gibi) halkın temel ve ertelenemez toplumsal ihtiyaçlarına yönelik üretimler yerleştirilmelidir.

Ulusal kaynaklar, verimlilik, sürdürülebilirlik ve toplumsal fayda kriterleriyle, üretken ve katma değeri yüksek yatırımlara, nitelikli eğitime ve ülkenin bilim ve teknoloji alt yapısının güçlendirilmesine, kanalize edilmelidir.

Bu planlamanın omurgasını ise, kamu mülkiyeti ve kamu girişimciliğinin yeniden ve güçlü bir şekilde inşası oluşturmaktadır.

(Enerji, maden, iletişim, ağır sanayi, bankacılık gibi) stratejik sektörlerde özelleştirme politikaları derhal durdurulmalı, tasfiye edilen kamu varlıkları yeniden kazanılmaya başlanmalıdır.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri, salt kâr amacı gütmeyen, ülkenin teknolojik gelişimine öncülük eden, bölgeler arası dengesizliği gideren, stratejik fiyat istikrarı sağlayan ve toplumsal refahı artıran kurumlar olarak yeniden yapılandırılmalıdır.

Bu yapıyı yeşertecek olan ise, bilim ve teknolojiye benimseyeceğimiz kamucu, açık, özgür ve barışçıl modeldir.

“Açık Bilim” ve “Açık İnovasyon” ilkeleri temel politika haline getirilmeli, kamu tarafından finanse edilen tüm araştırmaların sonuçları şeffaf bir şekilde toplumun erişimine açık olmalıdır. Tüm bu süreçlerin kalbinde de, emeğin ve doğanın haklarını merkeze alan, adil bir

üretim ve bölüşüm düzeni yer almalıdır.

Sanayileşme, güvenceli, sendikalı, insan onuruna yakışır ücretli, sağlıklı ve demokratik çalışma koşullarında istihdam yaratmalıdır.

Taşeronlaşma, kayıt dışılık ve her türlü esnek-güvencesiz çalışma modeli terk edilmelidir.

Üretim süreçleri ve teknolojik tercihler, ekolojik sınırlara saygılı, döngüsel ekonomi ilkelerini benimsemiş, su ve enerji verimliliğini maksimize eden, doğayı metalaştırmayan bir anlayışla tasarlanmalıdır.

“Yeşil dönüşüm”, dışarıdan dayatılan bir finansal yük değil, yerli teknoloji, nitelikli istihdam ve yeni sanayi dalları yaratan, toplumsal adaleti gözetten bir kalkınma ve bağımsızlık fırsatına dönüştürülmelidir.

Tüm yatırım ve altyapı projeleri, çevresel, sosyal, ekonomik ve teknik etki değerlendirmelerine tabi tutulmalı, bu değerlendirme süreçleri şeffaf, katılımcı ve bilimsel verilere dayalı olmalıdır. Karar alma mekanizmalarında liyakat, bilim ve kamu yararı tek ölçüt olmalıdır.

Tüm bu anlattıklarım, mevcut siyasi iktidar yapılanmasının temel tercihleri, politikaları ve dayandığı sınıfsal ittifaklarla köklü bir çelişki ve mücadele içindedir.

Bu nedenle, bu kapsamlı, tarihsel ve toplumsal dönüşümü gerçekleştirebilmek için demokratik, laik, halkçı, emekten ve bilimden yana toplumcu bir siyasi iktidar değişimi kaçınılmaz bir gerekliliktir, olmazsa olmaz bir ön koşuldur.

TMMOB, kuruluşundan bu yana olduğu gibi, aydınlanmanın, bilimin, emeğin, bağımsızlığın ve demokrasinin yanında saf tutmaya, bu mücadelenin teknik, bilimsel ve örgütlü gücü olmaya devam edecektir.

Sözlerimi, mesleki kimliğimizin ve toplumsal sorumluluğumuzun özünü oluşturan temel ilkemizi bir kez daha, bu kez daha yüksek bir sesle tekrarlayarak bitirmek istiyorum: Halk için sanayi, barış için teknoloji, yaşam için üretim.

Kongremizin bu yönde kamusal-toplumsal bilinç oluşumuna katkılar sunmasını diliyor, hepinize bir kez daha Yönetim Kurulumuzun saygılarını sunuyorum.”

TMMOB, DİSK'İN 2026 ASGARİ ÜCRET MİTINGİNE DESTEK VERDİ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın da aralarında bulunduğu TMMOB üye ve yöneticilerinden oluşan Heyet, DİSK'in 2026 asgari ücreti öncesinde 21 Aralık Pazar günü İstanbul'dan Ankara'ya başlattığı yürüyüşün Ankara ayağında 23 Aralık 2025 tarihinde DİSK'e destek verdi.

DİSK yaptığı açıklamada gelir ve vergide adalet ile insanca ücret talebini dile getirdi.

TMMOB TARAFINDAN BİLİRKİŞİLİĞİN TİCARİLEŞTİRİLMESİNE KARŞI AÇILAN DAVADA DANIŞTAY İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU, BİLİRKİŞİLİK KANUNUN BAZI HÜKÜMLERİNİN İPTAL EDİLMESİ İÇİN ANAYASA MAHKEMESİ'NE BAŞVURDU

TMMOB tarafından bilirkişiliğin ticarileştirilmesine karşı açılan davada Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, Bilirkişilik Kanunun bazı hükümlerinin iptal edilmesi için Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulundu.

TMMOB tarafından, Adalet Bakanlığı Bilirkişilik Daire Başkanlığının resmi internet sayfasında 23/08/2024 tarihinde yayımlanan “Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Bilirkişilik Hizmeti Vermesine İlişkin Usul ve Esaslar”ın iptali ile bu Usul ve Esasların dayanağı olan 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu’nun bazı hükümlerinin Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi’ne başvurulması talebiyle Danıştay’da dava açılmıştı.

Dava dilekçesinde bilirkişilik hizmetinin bir kamu görevi olduğu, 6754 sayılı Yasa hükümlerinde özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik faaliyeti yapabilmesine olanak tanıyan düzenlemelerin yer aldığı, kamusal amaç ve hedefler taşımayan tüzel kişiliklerin kamusal nitelik taşıyan, faaliyeti üstlenenlerin kamu görevlisi sayıldığı bir alanda faaliyette bulunmasının bağımsızlık ve tarafsızlıkla bağdaşmayacağı, bilirkişiliğin ticarileştirilmesine neden olacağı, hiçbir sınırlama yapmaksızın özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapmasına izin verilmesinin sınırsız, belirsiz ve öngörülebilir olmayan düzenlemeler yapmak anlamına geldiği ifade edilmişti.

Bu nedenle de dava dilekçesinde hem “Özel Hukuk Tüzel Kişilerinin Bilirkişilik Hizmeti Vermesine İlişkin Usul ve Esaslar”ın iptali talebiyle dava açılmış hem de dayanağı olan 6754 sayılı Bilirkişilik Kanununda özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapabilmesine ilişkin hükümlerin Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi’ne gönderilmesi istenilmişti.

Yürütmenin durdurulması talebini de içeren davada Danıştay 10. Dairesince yürütmenin durdurulması talebinin reddine karar verilmişti. Karara karşı TMMOB tarafından itirazda bulunulması üzerine itirazı inceleyen Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu usul ve esasların dayanağı Yasa düzenlemelerini Anayasa’ya

aykırı görüp itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesi’ne başvurulmasına karar verdi.

6754 sayılı Bilirkişilik Kanununda özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapmasına ilişkin düzenlemeler içeren 2., 6., 8. ve 10. maddelerinin ilgili kısımlarıyla ilgili Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu;

“Bilirkişilik Kanunu, bağımsız denetim şirketi, gayrimenkul değerlendirme şirketi gibi belirli alanlarda uzmanlaşmış özel hukuk tüzel kişilerinin, yani ticari şirketlerin bilirkişilik faaliyetinde bulunabilmelerini sağlamaktadır. Türü ne olursa olsun, bilirkişilik faaliyetinde bulunacak olan ticaret şirketi, Türk Ticaret Kanunu’nun 16. maddesi uyarınca, tacir olacaktır. Bu nedenle, bilirkişilik kurumunun kamu hizmeti karakteri, bilirkişinin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkeleri ile Anayasa Mahkemesinin bilirkişiliğin başlı başına bir meslek olmadığı (AYM, E.2017/20, K.2018/75, 05/07/2018, §38) yolundaki tespiti dikkate alındığında; kar elde etmek amacıyla kurulan ticari şirketin ortaklık yapısı, şirket türü, şirket bünyesinde çalışan bilirkişilerle şirket arasındaki işçi-işveren ilişkisi, bu şirketlerde merkez-şube ilişkisinin nasıl belirleneceği, ticaret şirketinin, belirli bir bölge kurulu bilirkişi listesinde yer alması kaydıyla, ülke genelinde bilirkişilik faaliyetinde bulunup bulunmayacağı, haksız rekabet, gerçeğe aykırı rapor düzenlenmesi, bilirkişinin hukuki sorumluluğu, münhasıran bilirkişilik faaliyetinde bulunmak üzere kurulan şirketler tarafından bilirkişiliğin bir mesleğe dönüştürülmesi ihtimalleri ile ilgili olarak, 6754 sayılı Kanun’da temel esaslara yer verilerek bir çerçeve çizilmediği, Kanun maddelerinin açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olma kriterlerini taşımadığı ve kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermediği sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, özel hukuk tüzel kişisinden kastedilenin Kanun’da sınırları belirli bir şekilde kurala bağlanmamış olması, özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik faaliyetinde bulunmalarının bilirkişinin tarafsızlığı, bağımsızlığı, sır saklama yükümlülüğü, kamu görevlisi sayılması, dürüstlük kurallarına tabi olması, bilirkişiliğin bir meslek olmaması, bilirkişilerin nitelikleri, eğitimi, seçimi ve denetimine ilişkin usul ve esasların yargılama usulü kuralları arasında yer alması hususları birlikte değerlendirildiğinde; 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu’nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde yer alan “veya özel hukuk tüzel kişisini” ibaresinin, 6. maddesinin 2. fıkrasının (ı) ve (i) bentlerinin, 8. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinin, 10. maddesinin 2. fıkrasının, Anayasa’nın 2., 7. ve 142. maddelerine açıkça aykırı olduğu sonucuna varılmaktadır.” değerlendirmesinde

bulundu ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde yer alan "veya özel hukuk tüzel kişisini" ibaresinin, 6. maddesinin 2. fıkrasının (i) ve (i) bentlerinin, 8. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinin, 10. maddesinin 2. fıkrasının iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu.

Danıştay İdari Dava Daireleri kurulu tarafından itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması üzerine Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 152. maddesi gereği beş ay içerisinde başvuruyu görüşüp karara bağlayacak.

BU ÜCRETLE YAŞANMAZ! AÇLIK DÜZENİNE TESLİM OLMAYACAĞIZ!

TMMOB Yönetim Kurulu, 2026 yılı asgari ücreti ile ilgili, 24 Aralık 2025 tarihinde "Bu Ücretle Yaşanmaz! Açlık Düzenine Teslim Olmayacağız!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Ülkemiz, emeğin sistemli biçimde değersizleştirildiği; ücretlerin enflasyon karşısında hızla eridiği, gelir dağılımındaki adaletsizliğin kalıcı hâle getirildiği ağır bir ekonomik ve toplumsal kuşatma altındadır.

Milyonlarca emekçi işsizlik, güvencesizlik, borçluluk ve yoksulluk sarmalına itilmiş durumdayken; siyasal iktidar, tüm ekonomi politikalarını sermayenin ihtiyaçlarına göre şekillendirmekte, emeğiyle geçinenlerin yaşam koşullarını bilinçli biçimde yok saymaktadır.

Bu yaklaşımın son örneği, 28.075 TL olarak açıklanan net asgari ücrettir. Açıklanan bu rakam, siyasal iktidarın emeğiyle geçinen tüm toplumsal kesimleri açlığa mahkûm eden tercihlerini bir kez daha açıkça ortaya koymuştur.

Emeği ve emekçiyi korumak yerine, yoksulluğun sermaye çevrelerinin lehine yönetilmesi hedeflenmiştir.

Ülkenin içinden geçtiği ekonomik krizin faturası bir kez daha emeğiyle geçinenlerin cebine, sofrasındaki lokmaya kesilmiştir. Sermaye çevrelerinin rant ve kâr hırsı uğruna, ülkemizin, halkımızın ve çocuklarımızın geleceği hiçe sayılmıştır.

Hedeflenen enflasyon ile halkın yaşadığı gerçek hayat arasındaki derin fark ortadayken; 28.075 TL'lik asgari ücretin çok kısa sürede alım gücünü yitireceği açıktır.

Ülkede küçük bir kesim kamu kaynaklarıyla zenginleşirken, emeğiyle geçinen geniş toplumsal kesimlere sürekli fedakarlık çağrısı yapılmaktadır.

Bu adaletsiz düzen sürdürülemez!

Yoksulluğun kader gibi sunulmasını reddediyoruz!

Emeğimizi, geleceğimizi ve yaşamlarımızı hiçe sayan açlık ve sefalet düzenini kabul etmiyoruz!

Doğup büyüdüğümüz bu topraklarda insanca bir yaşam için; eşit, özgür, adil ve sömürsüz bir gelecek için bugün her zamankinden daha güçlü bir biçimde meydanlarda, sokaklarda ve grev alanlarında emeğin mücadelesine omuz verme, emekçilerin taleplerine ses katma zamanıdır.

TMMOB Yönetim Kurulu

DİSK-KESK-TMMOB-TTB BURSA BİLEŞENLERİ: ELEKTRİK DEĞİL, FATURASI ÇARPAÇAK: MİLYONLARCA HANEYE GİZLİ ZAM!

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu ile DİSK, KESK, TTB Bursa Bileşenleri, yeni düzenlemeyle birlikte 2026 yılında elektrik faturaları yüzde 97 oranında artacak olması sebebiyle 5 Kasım 2025 tarihinde BAOB Ortak Salonunda "Elektrik değil, faturası çarpacak: Milyonlarca haneye gizli zam!" başlıklı ortak bir basın açıklaması yaptılar.

Toplantının açılışında konuşan ESM Bursa Şube Başkanı Uğur Üçöz, yeni düzenlemenin emekçileri doğrudan hedef aldığını belirterek, "Toptan bir merkezden halkımıza karşı bir saldırı var. Bu saldırıya karşı sendikalar ve odalar olarak örgütlü mücadelemizi birleştirip karşı cephe oluşturmaya devam edeceğiz" dedi. Üçöz, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) aldığı kararla 2026 yılında mesken abonelerinin

yıllık elektrik tüketim limitinin 4 bin kWh olarak belirlendiğini hatırlatarak, "Bugün 984 TL olan bir elektrik faturası yeni düzenleme ile bin 935 TL'ye yükselecek. Yani yüzde 97 oranında zam gelecek. Yaklaşık 2,5 milyon abone bu değişiklikten etkilenecek" ifadelerini kullandı. Basın açıklamasını ise TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Burak Özgen okudu.

Açıklama şöyle;

“Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında limit değişikliğine gitti. Yapılan düzenlemeyle, konut aboneleri için yıllık elektrik tüketim limiti 5.000 kilovatsaatten (kWh) 4.000 kWh’a düşürüldü.

Bu değişiklikle birlikte, yıllık toplam tüketimi 4.000 kWh’ı, yani aylık ortalama 333 kWh düzeyini bulan konut aboneleri, 2026 yılı itibarıyla Son Kaynak Tedarik Tarifesi kapsamına alınacak. Daha net bir örnekle ifade etmek gerekirse; 30 günlük fatura okuma döneminde ortalama 333 kWh elektrik tüketen ve aylık 993 TL’yi aşan elektrik faturası ödeyen konut aboneleri, yeni düzenleme sonrasında 2026’da Son Kaynak Tedarik Tarifesi kapsamında değerlendirilecek.

Bu değişiklik, milyonlarca hanenin daha “son kaynak tedariki” kapsamına girmesine neden olacaktır. Yani milyonlarca konut, ulusal fiyat tarifesinden çıkarak enerji borsasındaki dalgalanmalara bağlı serbest piyasa fiyatlarına tabi olacaktır. Geçtiğimiz yıl aylık fatura ortalaması bin TL fatura ödeyen konut aboneleri, piyasa şartları geçtiğimiz yıldaki gibi şekillenirse, önümüzdeki yıl aylık değişmekle birlikte ortalama olarak yüzde 75 ile 99 arasında zamlı ödeme yapacaktır. Belirlenen yıllık 4.000 kWh sınırını aşan konut abonelerinin faturaları artık anlık olarak dalgalanan piyasa şartlarına göre belirlenecektir.

EPDK’nın son olarak açıkladığı 2024 yılı istatistiklerine göre, meskenlerde toplam 75 milyar 91 milyon kWh enerji tüketimi gerçekleşmiştir. TÜİK verilerine göre ise, 2024 yılında 26 milyon 599 bin 261 aile bulunmaktadır. Bir başka ifadeyle, meskenlerdeki 75 milyar 91 milyon kWh’lık enerji tüketimi bu 26 milyon 599 bin 261 aile tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu durumda, 2024 yılı itibarıyla aile başına ortalama yıllık elektrik tüketimi yaklaşık 2 bin 824 kWh düzeyinde şekillenmiştir. Limit değişikliğinin son iki yılda radikal biçimde düşürülmesi geniş halk kesimlerinin etkilenme ihtimalini gerçek bir tehlike haline getirmiştir.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından yapılan hesaplamalara göre, dört kişilik bir ailenin asgari yaşam standartlarını sürdürebilmesi için aylık en az 230 kWh elektrik tüketmesi gerekmektedir. Bu miktar, yalnızca aydınlatma, buzdolabı, çamaşır ve bulaşık makineleri ile

televizyon gibi temel ev aletlerinin kullanımına karşılık gelmektedir. Bu hesaba, elektrikli araç şarjı, elektrikle ısıtma veya soğutma dâhil değildir. Dolayısıyla, yazın klima ya da kışın elektrikli ısıtıcı kullanan haneler zaten mevcut 5.000 kWh sınırını aşmaktaydı. Yeni düzenlemeyle birlikte, yalnızca “yüksek tüketimli” villa tipi konutlar değil, asgari yaşam standardının biraz üzerinde enerji harcayan sıradan aileler veya elektrikli araç kullanıcıları da “Son Kaynak Tedarik Tarifesi” kapsamına alınacaktır. Bu karar, varlıklı kesimlerin değil; temel yaşam gereksinimlerini karşılamaya çalışan milyonlarca ailenin serbest piyasa koşullarına terk edilmesi anlamına gelmektedir. Başka bir ifadeyle, bu değişiklik toplumsal refahı korumayı değil, enerji şirketlerinin kârını maksimize eden otomatik bir zam mekanizması kurmayı hedeflemektedir.

Halk Piyasa ile Baş Başa Bırakılıyor

“Son Kaynak Tedarik Tarifesi”, ilk olarak 2018 yılında yalnızca çok büyük sanayi tesislerini kapsamak üzere yürürlüğe girmişti. Ancak bu sınır, her yeni düzenlemeyle birlikte adım adım aşağı çekilerek bugün konut abonelerinin büyük kısmını kapsayacak şekilde genişletildi. 2018’de 50 milyon kWh olan tüketim sınırı, 2020’de 7 milyon kWh’ye, 2023’te 1 milyon kWh’ye, 2024 sonunda ise trajik biçimde 5.000 kWh’ye indirildi. Son olarak, 2026 başı itibarıyla bu sınır 4.000 kWh’ye düşürüldü. Bu süreç, ulusal tarifenin kademeli biçimde ortadan kaldırılması ve temel bir kamu hizmeti ve insan hakkı olan elektrik alanının tamamen piyasa mekanizmasına devredilmesi anlamına gelmektedir.

Zam Otomatikleşti

Elektrik enerjisinin sıradan bir piyasa metası olmadığını, kamusal bir hizmet olduğunu bir kez daha vurgulayarak, yurttaşların taşınamayacak kadar büyük bir yükü sırtlamak zorunda kaldığına dikkat çekiyoruz. Spekülatif piyasa dalgalanmalarının otomatik olarak faturaya yansıdığı ve faturanın her ay büyüdüğü bir ortamda, hükümet sözcülerine “elektriğe zam yok” ifadelerini kullanma olanağı bile yaratan bu uygulamaya derhal son verilmelidir.

Ödeme gücünü çeken, fatura korkusundan karanlıkta oturan hanelerin sayısının çıg gibi arttığı; sosyal yardım almadan yaşayamayan yurttaşların sayısının katlandığı bu dönemde, enerji politikalarının sosyal tarife ilkeleriyle yeniden düzenlenmesi zorunludur. Piyasalaştırma politikalarının oluşturduğu maliyetleri düşürmek için kamunun bir an önce doğrudan yatırım yapması gerekir. Ekonomik krize karşı kalkınma perspektifiyle hazırlanan toplumcu bir enerji programına geçiş yapılmalıdır. Pahalı enerjinin enflasyon ve ekonomi üzerindeki yükünü düşürmek için üretimden dağıtıma kadar tüm süreçleri yönetecek dikey entegre bir kamu tekeli yeniden kurulmalıdır. Kamu kaynaklarının sonu belirsiz bir biçimde özel sektöre transfer edilmesinin aracı haline dönüşen EPDK kapatılarak, yerine kamulaştırma işlemlerini yürütecek bir Kamulaştırma İdaresi Başkanlığı kurulmalıdır.”

**DİSK-KESK-TMMOB-TTB
BURSA BİLEŞENLERİ**